ONDERZOEKSRAPPORTAGE

Koerswijzer Arnhem

De gemeente Arnhem werkt aan haar Omgevingsvisie 2040. In deze Omgevingsvisie wil zij een beeld schetsen van de gemeente zoals deze er in de toekomst uit ziet. Daarbij wordt aandacht besteed aan de diverse uitdagingen waar de gemeente voor staat, bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw, klimaatverandering, bereikbaarheid, gezondheid en groen in de stad. De kansen en ambities voor de belangrijkste thema's zijn inmiddels door de gemeente in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een Toekomstbeeld voor Arnhem in 2040. Niet alle kansen en ambities zijn echter met elkaar te verenigingen, en dus moeten er keuzes gemaakt worden. De gemeente wil haar inwoners betrekken in dit keuzeproces.

Daarvoor heeft de gemeente de kansen en ambities vertaald naar drie scenario's: drie mogelijke toekomstbeelden voor de stad. Deze scenario's zijn de leidraad voor het gesprek met inwoners. Onderdeel van de participatie is de Koerswijzer: een online tool waar inwoners inzicht krijgen in de keuzes die de gemeente te maken heeft, zelf hun voorkeuren kunnen aangeven én inzicht krijgen in de drie scenario's. De resultaten van deze Koerswijzer, die in deze rapportage gebundeld zijn, kan de gemeente gebruiken in de vervolgstappen en communicatie met haar inwoners over de Omgevingsvisie.

33% van de respondenten wil in het vervolg graag meepraten over de Omgevingsvisie Arnhem

Datum	Respondenten	In opdracht van
26 november 2020	**3.578**	**Gemeente Arnhem**

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Inleiding **5**

Omgevingsvisie: toekomstbeeld voor Arnhem 5
Onderzoek als communicatie 6
Hoge respons 6
Leeswijzer 6

Belangrijkste resultaten **8**

1) In één oogopslag 8
2) Scenario's: stellingen en totaalbeeld 8
3) Prioritering thema's 9
4) Betrekken van inwoners bij Omgevingsvisie 9

Resultaten Inwonersconsultatie **11**

Scenario's 11
Thema's 14
Vervolg 15
Stellingen 18

Onderzoeksverantwoording **22**

In het kort 22
Achtergrond invullers 23
Respons en toegepaste weging 27
Onderzoeksmethode 28

Bijlagen **31**

Bijlage 1: Stellingen 31
Bijlage 2: Betrokkenheidsprofielen 44
Bijlage 3: Wijken 49
Bijlage 4: Totaalbeelden 61

Inleiding

HOOFDSTUK 1

Omgevingsvisie: toekomstbeeld voor Arnhem

Gemeente Arnhem werkt aan de Omgevingsvisie 2040. Om deze visie te kunnen opstellen, zijn de kansen en ambities voor belangrijke thema's in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een Toekomstbeeld voor Arnhem 2040. Op basis van dit toekomstbeeld zijn drie stedenbouwkundige concepten (scenario's) uitgewerkt in een koersdocument.

Het gesprek met de stad over dit koersdocument heeft in de zomer van 2020 plaatsgevonden middels een online enquête. De enquête was grotendeels vormgegeven als een 'kieswijzer met stellingen'. Deze **Koerswijzer** bestond uit in totaal 18 stellingen, verdeeld over zes thema's:

- voorzieningen
- woningbouw
- werkgelegenheid
- mobiliteit en verkeer
- natuur, groen en recreatie
- klimaat en energie

Aan de hand van de stellingen is berekend welk van de drie scenario's de voorkeur heeft van de inwoners van Arnhem. Ook zijn de scenario's als 'totaalbeeld' - in woord èn beeld - voorgelegd, met de vraag deze te beoordelen met een cijfer. Dit rapport doet verslag van het onderzoek. We laten zowel de representatieve uitkomsten voor Arnhem zien, als de resultaten uitgesplitst per type inwoner. Hiervoor is het Citisensmodel met 8 betrokkenheidsprofielen gebruikt. In de onderzoeksverantwoording staat een staafdiagram opgenomen die laat zien welke betrokkenheidsprofielen in Arnhem aanwezig zijn, en in welke mate. Ook is gekeken naar de verschillen tussen de wijken in Arnhem.

Onderzoek als communicatie

Dit onderzoek is ook een communicatiemiddel. De gemeente maakt aan inwoners duidelijk dat zij aan de Omgevingsvisie werkt. Het onderzoek laat inwoners zien voor welke keuzes de gemeente staat en hoe het proces eruitziet. Anderzijds verkrijgt de gemeente via dit onderzoek ook meer inzicht in hoe in de nabije toekomst de participatie en communicatie met inwoners over de Omgevingsvisie vorm te geven.

Om dit inzicht te kunnen verkrijgen zijn enkele aanvullende vragen gesteld over hoe inwoners in de toekomst bij de Omgevingsvisie geïnformeerd en/of betrokken willen zijn.

Hoge respons

De online vragenlijst is ingevuld door 3.578 inwoners van Arnhem. Na statische correctie vormt deze groep een representatieve afspiegeling van de bevolking van Arnhem. Wilt u hier meer over weten? Raadpleeg dan de onderzoeksverantwoording.

De inzichten uit het onderzoek vormen belangrijke input voor het verdere proces richting het opstellen van de Omgevingsvisie 2040 voor Arnhem.

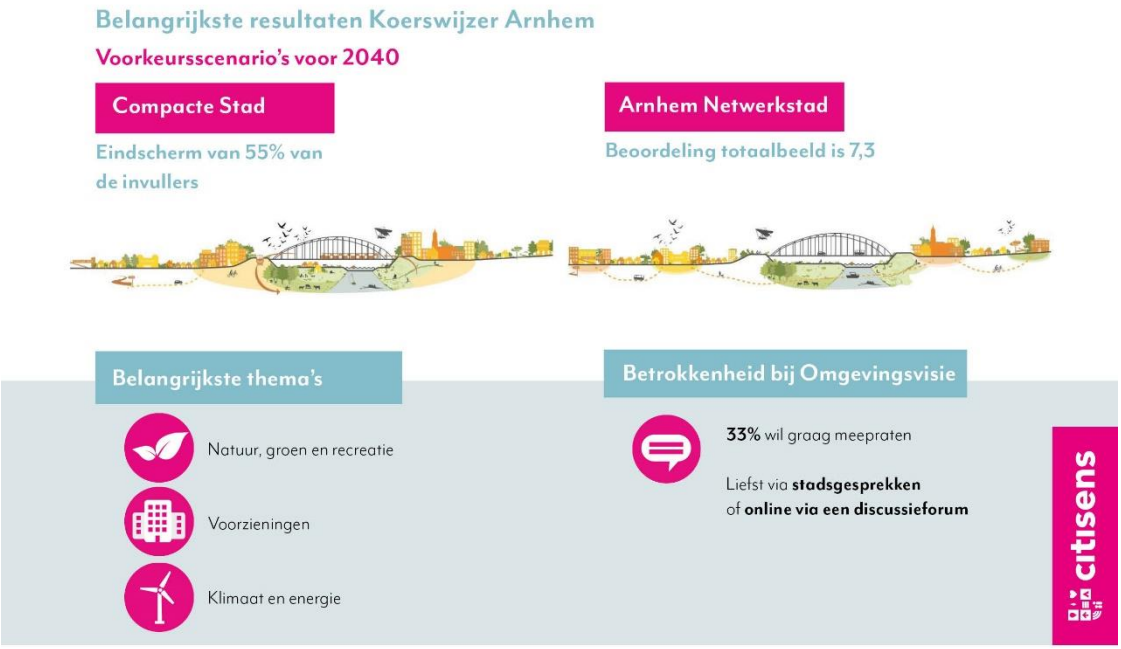
Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden allereerst de belangrijkste resultaten van het onderzoek beschreven: de managementsamenvatting. In het daaropvolgende hoofdstuk worden de verschillende onderdelen van het onderzoek besproken, en zijn tabellen en figuren opgenomen met de resultaten op de vragen. In verband met de toegankelijkheidseisen die gesteld worden aan documenten van de overheid, is bij elke figuur de bijbehorende tabel toegevoegd, zodat ook screenreaders de informatie kunnen verwerken. Het hoofdstuk met de resultaten is als volgt opgebouwd: 1) het overkoepelende resultaat van de Koerswijzer: wat zijn de voorkeursscenario's en de cijfers die gegeven zijn; 2) wat zijn volgens Arnhemmers de belangrijkste thema's voor de Omgevingsvisie; 3) hoe willen inwoners van Arnhem in het vervolg betrokken worden; en 4) de resultaten per stelling. Voor de leesbaarheid is bij de laatste paragraaf gekozen om alle figuren en tabellen in een aparte bijlage op te nemen (bijlage 1).

Belangrijkste resultaten

HOOFDSTUK 2

1) In één oogopslag

2) Scenario's: stellingen en totaalbeeld

Op basis van de keuzes die de inwoners bij de verschillende stellingen hebben gemaakt, kwam het scenario *Compacte Stad* het vaakst als voorkeursscenario uit de Koerswijzer. 55% van de invullers heeft dit scenario als voorkeursscenario gekregen. De verschillen tussen de scenario's waren echter niet zeer groot. Gemiddeld was de overeenkomst met dit scenario bij invullers 54%. De overeenkomst met de andere scenario's was gemiddeld 47% bij *Stad van Boulevards* en 45% bij *Netwerkstad.*

Bijna alle inwoners (91%) wilden ook de scenario's zien en beoordelen. Opvallend is inwoners hierbij de hoogste score toekenden aan het scenario *Netwerkstad*. Dit scenario werd gemiddeld beoordeeld met een 7,3, tegenover een 6,6 voor *Compacte Stad* en een 6,1 voor *Stad van Boulevards.*

De verschillen zijn waarschijnlijk te verklaren door het verschil in vraagstelling: de stellingen zijn concrete aspecten geweest van keuzes en ambities die de gemeente heeft, die door de inwoners afzonderlijk zijn beoordeeld. Bij de scorevraag is juist het volledige beeld geschetst van de scenario's, waarbij een hoger abstractieniveau is gehanteerd. Daarnaast is hierbij gebruik gemaakt van woord en beeld, waardoor andere aspecten van het scenario wellicht meer naar voren kwamen dan bij de specifieke stellingen. De verschillende resultaten laten daarmee zien dat het niveau waarop met inwoners over de Omgevingsvisie en de toekomstbeelden wordt gesproken, mede bepalend is voor de keuze die zij maken.

3) Prioritering thema's

Het belangrijkste thema voor inwoners van Arnhem is Natuur, groen en recreatie. Dit thema is zowel het vaakst op nummer 1 geplaatst (door 38% van de inwoners) als het vaakst in de top drie opgenomen (door 81%). De top drie werd verder gecomplementeerd door het thema Voorzieningen (aanbod van winkels, horeca, supermarkt, huisarts) en Klimaat en Energie. Het thema dat het minst vaak in de top drie is opgenomen is Mobiliteit.

4) Betrekken van inwoners bij Omgevingsvisie

De betrokkenheid van inwoners bij de Omgevingsvisie is groot. Maar 2% van de inwoners geeft aan dat zij helemaal niet geïnformeerd willen worden over het vervolg. Wel zien we gradaties in de manier waarop mensen betrokken willen worden.

Een groot deel van de inwoners kiest voor meer passieve vormen (zoals het ontvangen van informatie via mail, websites of krant), terwijl ook 33% van de inwoners aangeeft mee te willen praten. In totaal zijn er maar liefst 1.185 inwoners die aangegeven hebben mee te willen praten over de Omgevingsvisie. Het liefst doen inwoners dat via bijeenkomsten/stadsgesprekken (65%) of online via een discussieforum op een website (39%).

Dat biedt mooie perspectieven voor de Week van de Stad die Arnhem in het vooruitzicht heeft, waarbij zij de volgende stap wil zetten in het participatieproces rondom de Omgevingsvisie.

Resultaten Inwonersconsultatie

HOOFDSTUK 3

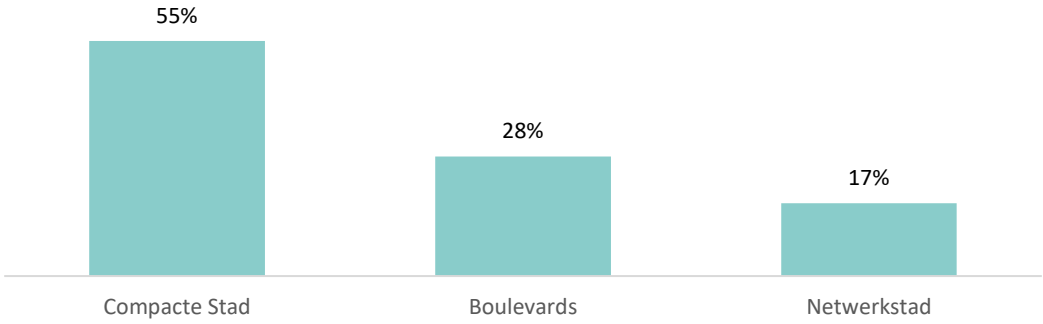
Scenario’s

Uitkomsten op basis van de stellingen

In het eerste deel van het onderzoek zijn 18 stellingen voorgelegd aan inwoners. Iedere stelling verwoordde een concrete keuze tussen de drie scenario's. De stellingen zijn te vinden in de bijlage van dit rapport. Op basis van hun mening op alle 18 stellingen kregen inwoners aan het einde van het onderzoek te horen met welke van de drie scenario's hun mening de meeste overeenkomst had, weergegeven in een percentage.

Bij 55% van de Arnhemmers kwam het scenario *Compacte Stad* als voorkeurscenario uit de Koerswijzer naar voren. 28% komt op het scenario *Stad van Boulevards* uit, 17% op het scenario *Netwerkstad.*

Uitkomsten scenario’s (N=3.578) *Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen*

Uitkomsten scenario’s (N=3.578). ***Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen***	
Compacte Stad	**55%**
Stad van Boulevards	**28%**
Arnhem Netwerkstad	**17%**

Nr. 1 Compacte Stad werd vaker dan gemiddeld als voorkeursscenario getoond aan inwoners uit de wijken Centrum (68%), Alteveer/Cranenvelt (65%) en Presikhaaf-Oost (63%).

Nr. 2 Stad van Boulevards werd vaker dan gemiddeld als voorkeursscenario getoond aan inwoners uit de wijken Monnikenhuizen (38%), Klarendal (36%) en Spijkerkwartier (36%).

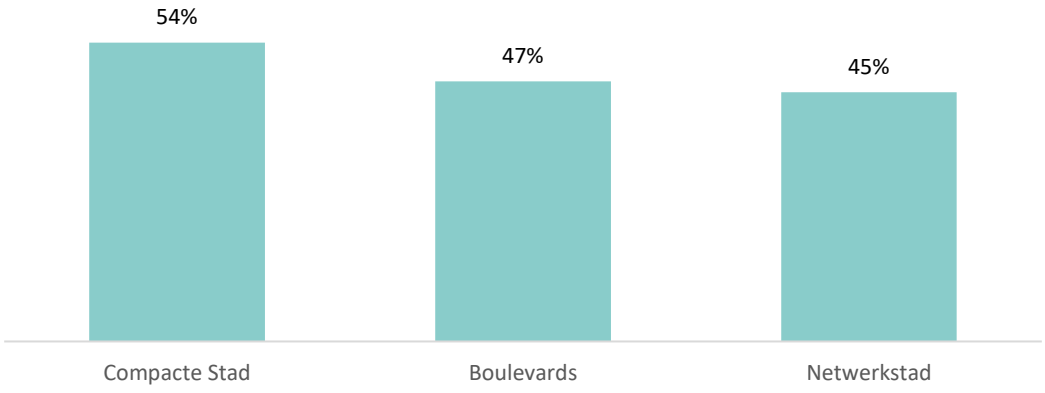
Nr. 3 Arnhem Netwerkstad werd vaker dan gemiddeld als voorkeursscenario getoond aan inwoners uit de wijken Elderveld (26%), Vredenburg/Kronenburg (25%) en Rijkerswoerd (23%).

Zie bijlage 3 voor meer informatie.

Percentage overeenkomst per scenario

Daarnaast hebben we gekeken hoe hoog de percentages van overeenkomst waren die inwoners op het eindscherm zagen. Zij kregen namelijk te zien hoeveel procent hun mening op de stellingen overeen kwam met het voorkeursscenario en de twee andere scenario's. Hieruit zien we een wat genuanceerder beeld naar voren komen. Het percentage overeenkomst met *Compacte Stad* is gemiddeld 54%. De andere scenario's scoren iets lager (waardoor het niet het voorkeursscenario is), maar hier zien we nog steeds 47% en 45% overeenkomst.

Percentage overeenkomst per scenario (N=3.578) *Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen*

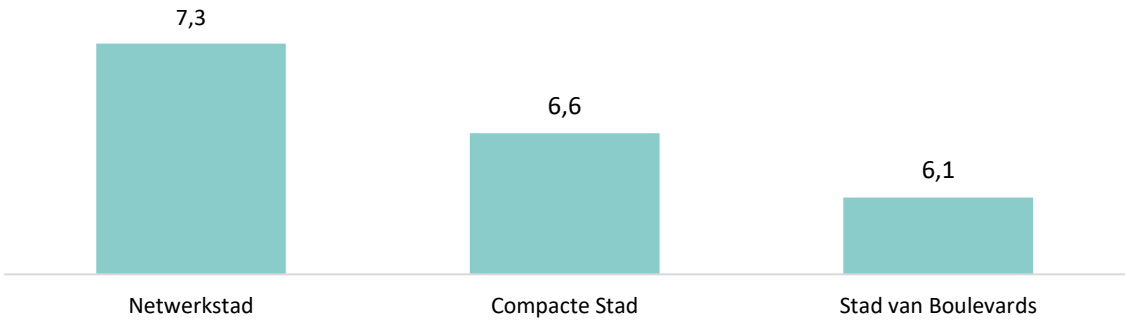
Percentage overeenkomst per scenario (N=3.578). ***Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen***	
Compacte Stad	**54%**
Stad van Boulevards	**47%**
Arnhem Netwerkstad	**45%**

Beoordeling totaalbeeld

Naast dat inwoners gevraagd is hun mening te geven op 18 afzonderlijke stellingen, is hen ook gevraagd of zij de drie scenario's als totaalbeeld wilden beoordelen, met een cijfer van 1 tot 10. 3.248 inwoners gaven aan dit te willen doen. Het totaalbeeld bestond uit een korte tekst, die het scenario op (enigszins) abstracte wijze omschreef, begeleid door een afbeelding hoe het scenario er uit kan zien. De drie totaalbeelden zijn te vinden in de bijlage 4.

Het scenario *Netwerkstad* werd door inwoners van Arnhem het meest positief beoordeeld, met gemiddeld een 7,3. Het scenario *Compacte Stad* kreeg gemiddeld een 6,6, het scenario *Stad van Boulevards* een 6,1.

Welk cijfer geeft u dit scenario? (N=3.248) *vraag gesteld voor alle scenario's afzonderlijk.*

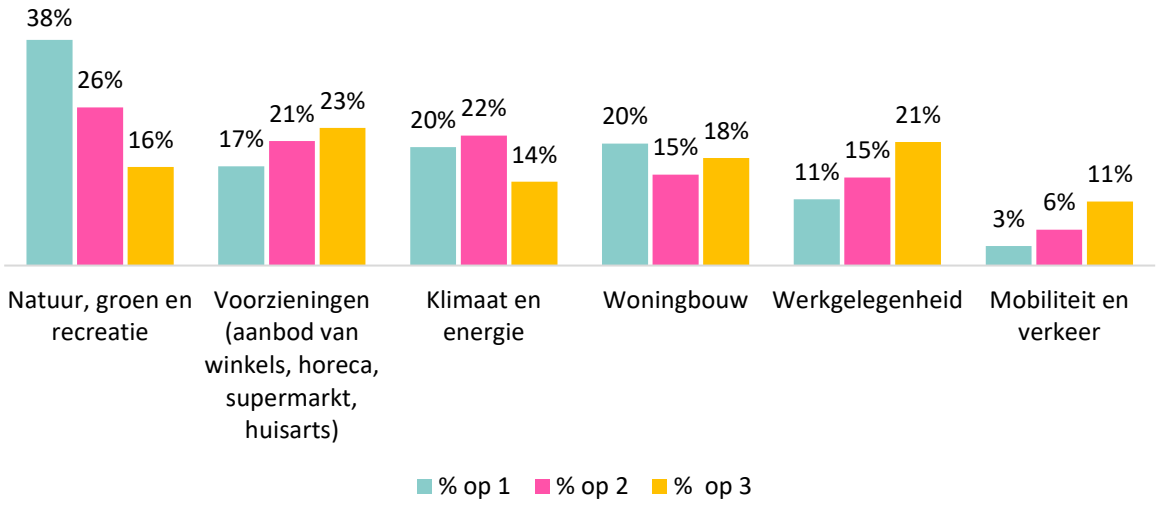
Welk cijfer geeft u dit scenario? (N=3.248)	
Arnhem Netwerkstad	**7,3**
Compacte Stad	**6,6**
Stad van Boulevards	**6,1**

Thema’s

Prioritering

In het tweede deel van de onderzoek is inwoners gevraagd aan te geven welke van de zes thema's uit de Koerswijzer zij belangrijk vinden, en welke wat minder belangrijk. Inwoners konden de zes thema's rangschikken op volgorde van belangrijkheid. Het thema 'natuur, groen en recreatie' wordt door de inwoners van Arnhem als meest belangrijk beschouwd. 38% van de inwoners heeft dit onderwerp op plek 1 gezet. Mobiliteit en verkeer is het minst belangrijke thema, dit thema staat het minst vaak in de top 3.

De ruimte in Arnhem is beperkt. Als u zou moeten kiezen, welke thema's vindt u dan belangrijk, en welke wat minder? (N=3.578)

De ruimte in Arnhem is beperkt. Als u zou moeten kiezen, welke thema's vindt u dan belangrijk, en welke wat minder? (N=3.578)	% op 1	% op 2	% op 3
Natuur, groen en recreatie	38%	26%	16%
Voorzieningen (aanbod van winkels, horeca, supermarkt, huisarts)	17%	21%	23%
Klimaat en energie	20%	22%	14%
Woningbouw	20%	15%	18%
Werkgelegenheid	11%	15%	21%
Mobiliteit en verkeer	3%	6%	11%

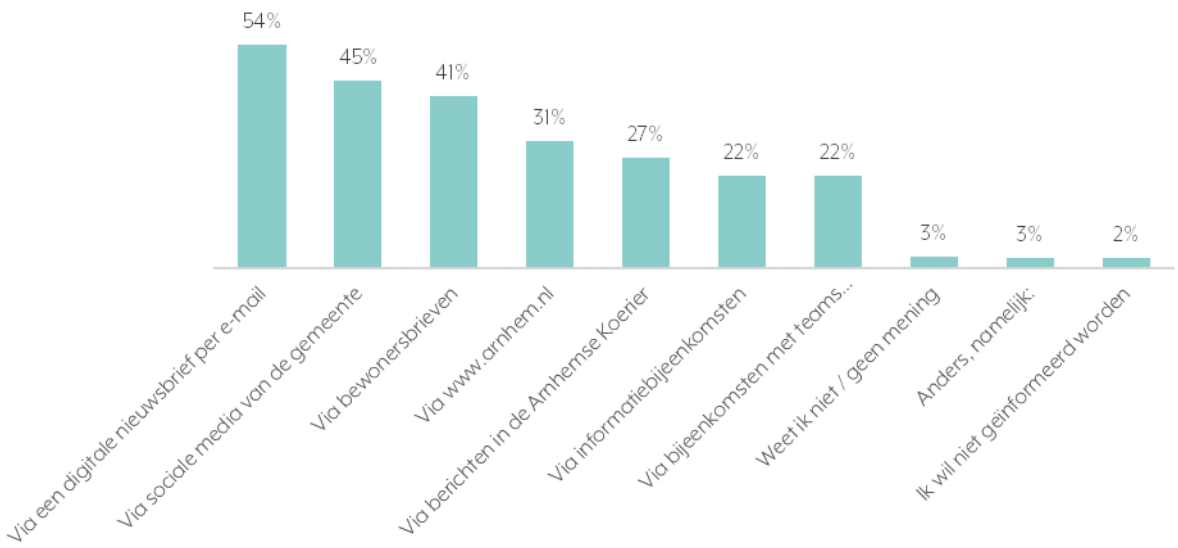
Vervolg

Geïnformeerd worden

Aan het einde van het onderzoek is aan inwoners van Arnhem gevraagd of, en op welke manier zij in het vervolg betrokken willen worden bij de Omgevingsvisie. Inwoners die aangaven dat ze in het vervolg graag willen meepraten, is vervolgens gevraagd op welke manier zij dat het liefst willen doen.

Bij geïnformeerd worden gaat de voorkeur van inwoners van Arnhem uit naar de optie: 'via een digitale nieuwsbrief per e-mail' (54%). 'Via sociale media van de gemeente' (45%) en 'via bewonersbrieven' (41%) worden ook vaak genoemd door inwoners.

De gemeente Arnhem wil inwoners betrekken bij de Omgevingsvisie. Hoe wilt u in het vervolg geïnformeerd worden? (N=3.578)

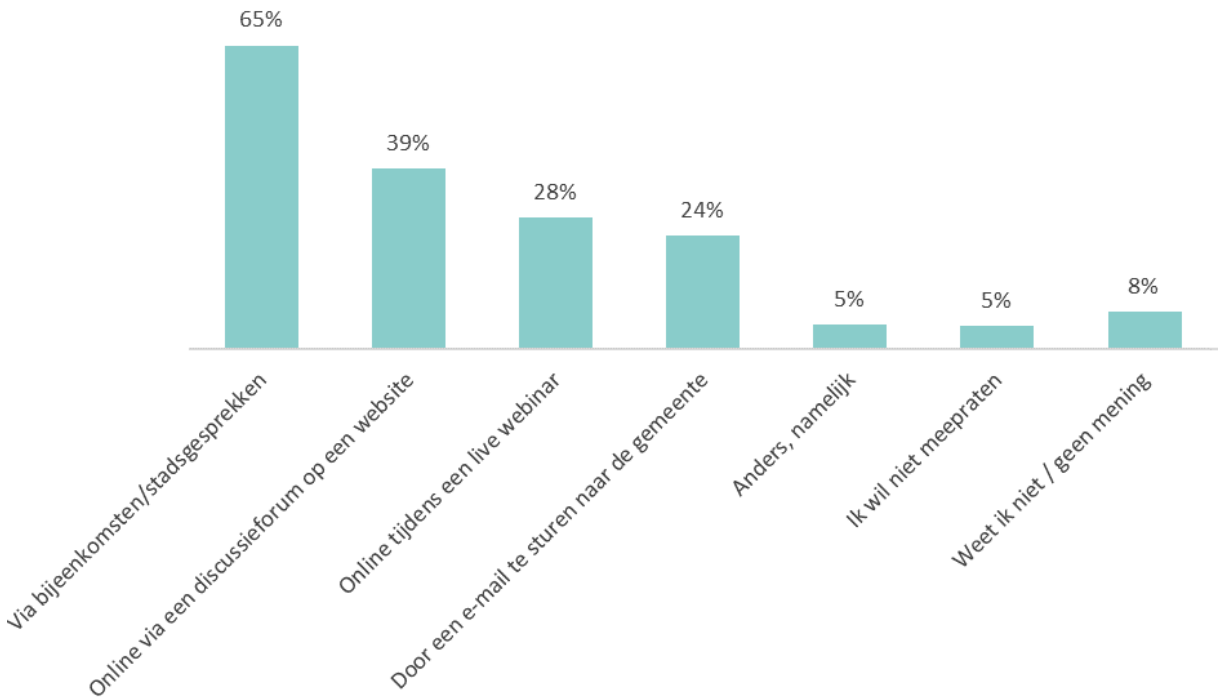
De gemeente Arnhem wil inwoners betrekken bij de Omgevingsvisie. Hoe wilt u in het vervolg geïnformeerd worden? (N=3.578)	
Via een digitale nieuwsbrief	**54%**
Via sociale media	**45%**
Via bewonersbrieven	**41%**
Via www.arnhem.nl	**31%**
Via berichten in de Arnhemse Koerier	**27%**

Via informatiebijeenkomsten	**22%**
Via bijeenkomsten met teams leefomgeving in de wijk	**22%**
Weet ik niet / geen mening	**3%**
Anders, namelijk	**3%**
Ik wil niet geïnformeerd worden	**2%**

Meepraten

33% van de inwoners gaf aan graag te willen meepraten over de Omgevingsvisie. Twee derde van deze groep doet dat het liefst 'via bijeenkomsten/stadsgesprekken' (georganiseerd i.k.v. 'De week van de Stad' in november 2020). Daarnaast geeft 39% aan dat zij 'online via een discussieplatform op een website' wil meepraten met de gemeente.

Hoe wilt u het liefst meepraten over de Omgevingsvisie? (N=1.185)

nb. 5% gaf bij deze vraag aan (toch) niet te willen meepraten over de Omgevingsvisie, ondanks hun eerdere 'ja'.

Hoe wilt u het liefst meepraten over de Omgevingsvisie? (N=1.185)	
Via bijeenkomsten	**65%**
Online via een discussieforum	**39%**
Online tijdens een live webinar	**28%**
Door een e-mail te sturen	**24%**
Anders	**5%**
Ik wil niet meepraten	**5%**
Weet ik niet / geen mening	**8%**

Indien er significante verschillen zijn tussen de **wijken in Arnhem** of de **betrokkenheidsprofielen**, worden deze beschreven in bijlage 2 en 3.

Stellingen

Naast de overkoepelende resultaten die uit de Koerswijzer kwamen, zoals paragraaf 1 van dit hoofdstuk beschreven, is ook per stelling informatie opgehaald over de mening van inwoners. Deze uitkomsten worden in de volgende paragraaf per thema beschreven. Voor de leesbaarheid zijn alle figuren en tabellen opgenomen in bijlage 1. Indien er significante verschillen tussen de Betrokkenheidsprofielen zijn, worden deze in bijlage 2 beschreven. De uitsplitsing tussen de wijken van Arnhem staat in bijlage 3.

Voorzieningen

Binnen het thema voorzieningen is gevraagd naar vier type voorzieningen: voorzieningen voor sport en bewegen, winkelcentra, de bioscoop en - op een iets abstracter niveau - hoe inwoners de toekomst van Arnhem zien: als huiskamer voor haar eigen inwoners vs. hoofdstad van Oost-Nederland.

Inwoners van Arnhem zijn eensgezind in hun keuze voor 'wandelen of fietsen in de directe omgeving'. Dit komt overeen met het scenario *Stad van Boulevards*. Verdeeldheid zien we bij de vraag over winkelcentra. Net iets meer dan de helft van de inwoners kies voor 'meerdere kleine winkelcentra' (*Stad van Boulevards)*, 35% kiest juist voor 'enkele grote winkelcentra' (*Arnhem Netwerkstad)*. Bijna drie op de vier inwoners van Arnhem kiest voor bioscoopbezoek 'in het centrum van de Stad', passend bij *Compacte Stad*. Ten slotte geeft de helft van de inwoners van Arnhem aan dat ze Arnhem in de toekomst het liefst zien 'als gezellige huiskamer voor haar eigen inwoners' *(Stad van Boulevards).* Eén derde van de inwoners kiest juist voor 'hoofdstad van Oost-Nederland' en heeft daarmee een voorkeur voor *Compacte Stad.*

Woningbouw

Binnen het thema woningbouw is gevraagd naar: de bouw van seniorenwoningen, hoogbouw vs. laagbouw en nieuwbouw in de stad vs. nieuwbouw buiten de stad (inbreiding vs. uitbreiding).

Bij de bouw van seniorenwoningen zien we verdeeldheid: 45% van de inwoners heeft een voorkeur voor 'kleinschalig in eigen wijk, maar minder voorzieningen' (*Arnhem Netwerkstad*), terwijl 39% van de inwoners juist kiest voor 'op een centrale plek in de stad met andere senioren en voorzieningen' (*Compacte Stad)*. Net iets meer dan de helft van de inwoners kiest voor 'hoogbouw waardoor er meer ruimte is voor openbaar groen' (*Compacte Stad).* Bij

de keuze voor inbreiding vs. uitbreiding zien we een lichte voorkeur voor uitbreiding: 40% kiest voor 'buiten de stad ten koste van bos en weiland' (*Arnhem Netwerkstad)*, tegenover 32% die kiest voor 'in de stad ten koste van pleinen en parken' *(Stad van Boulevards)*.

Werkgelegenheid

Binnen het thema werkgelegenheid is gevraagd naar: banen voor Arnhemmers in de stad vs. in de regio, locatie van bedrijven op bedrijventerreinen vs. verspreid in de wijk, en de vestiging van grote (nieuwe) bedrijven in de stad vs. kleine ondernemers uit Arnhem.

De helft van de inwoners geeft aan banen voor Arnhemmers het liefst te zien 'op bereikbare plekken in de regio' (*Arnhem Netwerkstad).* Ook over de locatie van bedrijven zijn inwoners uitgesproken. Bijna tweederde van de inwoners geeft aan dat ze deze het liefst 'bij elkaar op bedrijventerreinen' zien (*Compacte Stad)*. Gevraagd naar de vestiging van bedrijven geeft bijna twee op de drie inwoners (64%) aan dat ze graag zien dat 'kleine ondernemers uit Arnhem ondersteund worden' *(Stad van Boulevards).*

Mobiliteit, infrastructuur en verkeer

Binnen het thema mobiliteit, infrastructuur en verkeer zijn vier keuzes voorgelegd aan inwoners: de functie van straat, de bereikbaarheid van de binnenstad, waar en hoe vaak rijdt de bus, en 30 km/u voor auto's in de stad.

Voor de meerderheid van de Arnhemmers (58%) is de straat er vooral 'om te spelen en te verblijven' (*Compacte Stad*). Arnhemmers willen het liefst een binnenstad die 'goed bereikbaar is voor OV, fiets en voetganger' (70%, *Stad van Boulevards)*. 45% van de inwoners kiest voor een bus die 'komt overal in de stad, maar minder vaak' (*Compacte Stad),* terwijl een derde van de inwoners juist kiest voor 'komt niet overal in de stad, maar wel vaker' (*Stad van Boulevards).* Over de auto is de Arnhemmer weer meer uitgesproken; 62% geeft aan 'auto's mogen in de hele stad max 30km/h voor een veilige fietssituatie'. (*Stad van Boulevards).*

Natuur, groen en recreatie

Binnen het thema natuur, groen en recreatie zijn twee keuzes voorgelegd aan inwoners. De Veluwe behouden vs. ook gebruiken voor recreatie, en groen in de stad: een plantsoen of parkje dichtbij vs. een groot stadspark verder weg.

Zes op de tien Arnhemmers ziet het liefst dat de Veluwe en het buitengebied 'voor natuur wordt behouden' *(Compacte Stad)*. Nog meer uitgesproken zijn ze in de keuze voor groen in de stad: ruim twee derde geeft aan dat zij kiezen voor 'een plantsoen of parkje dichtbij' (*Compacte Stad).*

Klimaat en energie

Binnen het thema klimaat en energie is inwoners gevraagd bij wie volgens hen het initiatief voor het tegengaan van klimaatverandering ligt: bij inwoners zelf of bij de overheid. Ook is hun mening gevraagd over eigen voedselproductie vs. grootschalige opwek van duurzame energie.

De helft van de inwoners geeft aan dat het initiatief om klimaatverandering tegen te gaan ligt bij de 'gemeente' (*Stad van Boulevards).* Maar een op de vijf inwoners legt die verantwoordelijkheid bij henzelf (*Compacte Stad).* Gevraagd naar de voorkeur voor eigen voedselproductie of energie opwek zien we verdeeldheid onder inwoners: de groep die kiest voor voedselproductie (*Arnhem Netwerkstad)* is even groot als de groep die kiest voor energie opwekken (*Compacte Stad);* beiden 41%.

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 4

In het kort

De Citisensmethode categoriseert inwoners in acht onderscheidende groepen. Deze acht profielen geven inzicht in de verschillen tussen inwoners op het gebied van:

- Betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving
- hun vertrouwen in instituties
- participatiegedrag (belemmeringen en motieven)
- communicatievoorkeuren

De profielen zijn opgesteld op basis van sociaal-demografische kenmerken uit gerenommeerde bronnen zoals Whooz, CBS, VNG en het Kadaster. Daar is data aan toegevoegd van Citisens zelf: data uit MijnStem en uit het Citisens onderzoek dat 2-jaarlijks plaats vindt onder de Citisens-community van bijna 50.000 Nederlanders.

In december 2018 heeft Citisens in opdracht van de gemeente Arnhem de betrokkenheidsanalyse van de gemeente Arnhem gemaakt. Deze betrokkenheidsanalyse geeft inzicht in de mate waarin de acht, door Citisens opgestelde, betrokkenheidsprofielen aanwezig zijn in de gemeente, op 6-positie postcode. Deze betrokkenheidsanalyse is weer gebruikt voor de Koerswijzer.

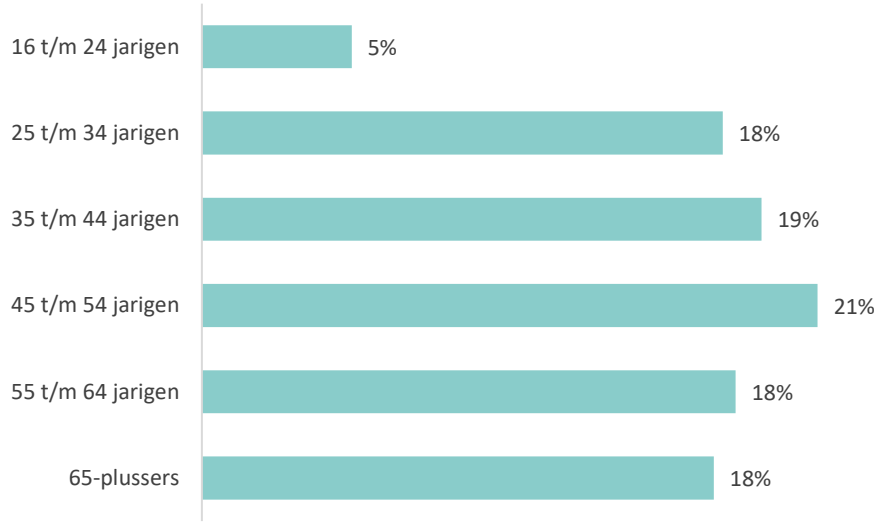
De Koerswijzer is netto 3.578 keer ingevuld. Op deze respons is een weging toegepast. Op basis van postcode kon voor ieder profiel het %-respons worden berekend. En dat %-respons is vergeleken met de feitelijke %-verdeling van de profielen in Arnhem (bron: betrokkenheidsanalyse van Arnhem uit december 2018). Als er sprake was van onder- of oververtegenwoordiging dan is dat gecorrigeerd.

Achtergrond invullers

Achtergrondkenmerken van de invullers

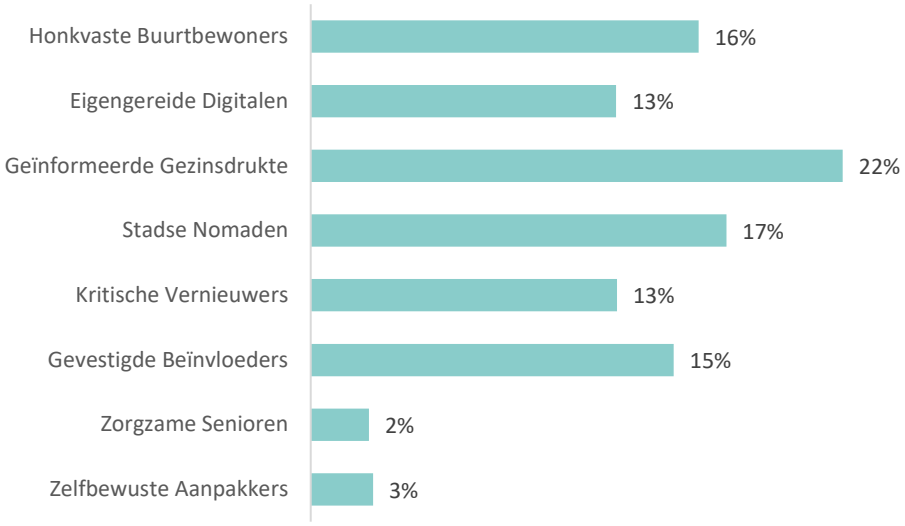
De invullers hebben, naast de inhoudelijke vragen, ook twee vragen beantwoord over geboortejaar en postcode. Deze informatie is in de analysefase gebruikt om de representativiteit van de resultaten te controleren en in de rapportage verschillen te kunnen duiden tussen betrokkenheidsprofielen.

Leeftijdsgroepen

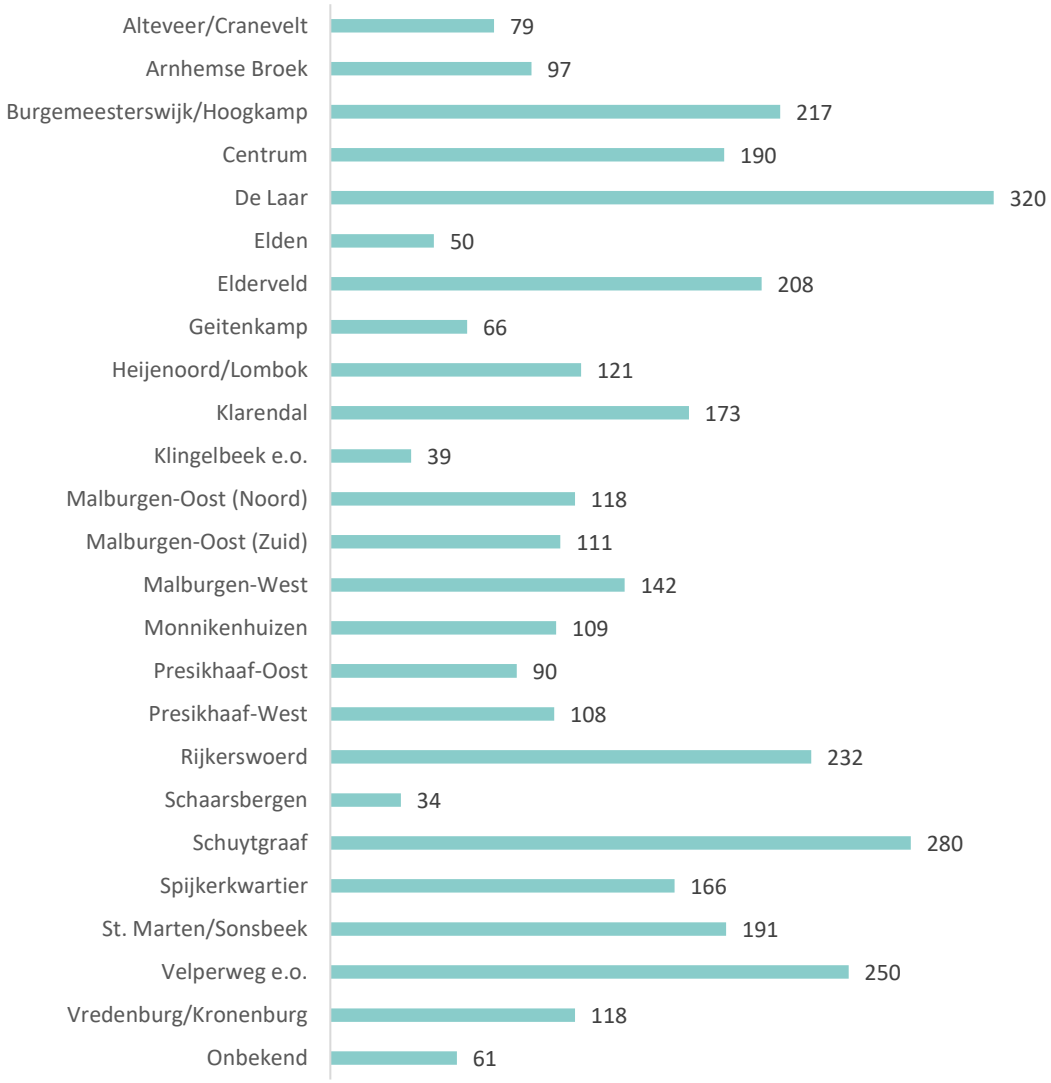
Wat is uw geboortejaar? (N=3.578) *Gecategoriseerd naar groepen*	%
16 t/m 24 jarigen	**5%**
25 t/m 34 jarigen	**18%**
35 t/m 44 jarigen	**19%**
45 t/m 54 jarigen	**21%**
55 t/m 64 jarigen	**19%**
65-plussers	**18%**

Betrokkenheidsprofielen

Respons per betrokkenheidsprofiel (N=3.578)	**%**
Honkvaste Buurtbewoners	**16%**
Eigengereide Digitalen	**13%**
Geïnformeerde Gezinsdrukte	**22%**
Stadse Nomaden	**17%**
Kritische Vernieuwers	**13%**
Gevestigde Beïnvloeders	**15%**
Zorgzame Senioren	**2%**
Zelfbewuste Aanpakkers	**3%**

Wijken

Respons per wijk (N = 3.570)	Aantal
Alteveer/Cranevelt	79
Arnhemse Broek	97
Burgemeesterswijk/Hoogkamp	217
Centrum	190
De Laar	320
Elden	50

Elderveld	208
Geitenkamp	66
Heijenoord/Lombok	121
Klarendal	173
Klingelbeek e.o.	39
Malburgen-Oost (Noord)	118
Malburgen-Oost (Zuid)	111
Malburgen-West	142
Monnikenhuizen	109
Presikhaaf-Oost	90
Presikhaaf-West	108
Rijkerswoerd	232
Schaarsbergen	34
Schuytgraaf	280
Spijkerkwartier	166
St. Marten/Sonsbeek	191
Velperweg e.o.	250
Vredenburg/Kronenburg	118
Onbekend	61

nb. De wijken: Elden, Klingenbeek e.o. en Schaarsbergen zijn niet meegenomen in de verschillen-analyse op wijkniveau). Dit in verband met een te klein aantal invullers. Respondenten woonachtig in deze wijken zijn wel meegenomen in de totaalberekeningen.

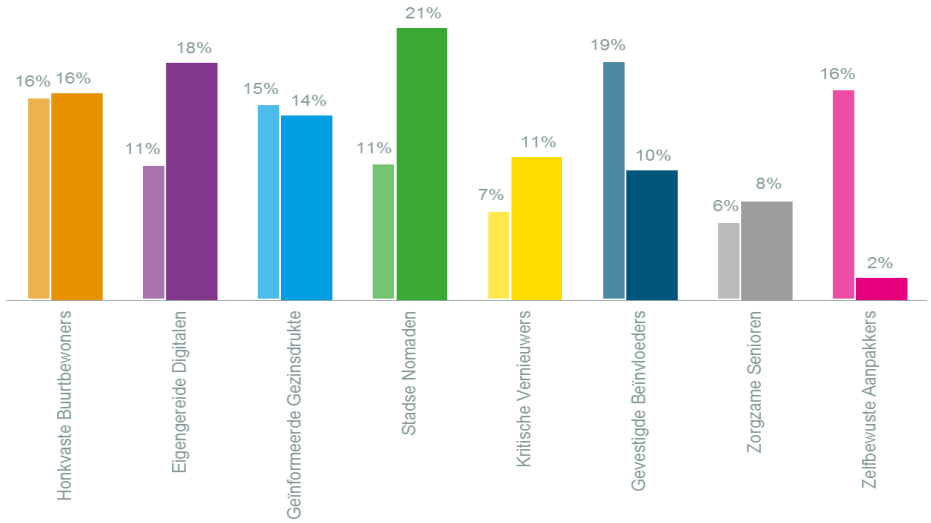
Respons en toegepaste weging

Dit onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2020. De online enquête kon worden ingevuld vanaf woensdag 16 september tot en met zondag 4 oktober 2020.

De vragenlijst is 3.708 keer ingevuld. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn controles uitgevoerd om eventueel misbruik van de vragenlijst te achterhalen. Onderdelen van het verificatieproces waren een check op postcode, invultijd en IP-adres. Na een controle op dubbele invullers en de herkomst van de invuller zijn de antwoorden van 130 invullers uitgesloten van analyse. Dit betekent een netto respons van 3.578 invullers.

In de analysefase is aan iedere respondent een betrokkenheidsprofiel en CBS-wijk gekoppeld. Deze koppeling heeft plaatsgevonden op het niveau van positie-6 postcode (een postcode-6 gebied in Nederland heeft gemiddeld 16 huishoudens). Op deze manier konden verschillen inzichtelijk gemaakt worden tussen inwoners van Arnhem. Deze staan weergegeven in de bijlagen van dit rapport.

Op deze netto respons is vervolgens weging toegepast. Voor ieder betrokkenheidsprofiel is de %-respons binnen het totaal van 3.578 vergeleken met de feitelijke %-verdeling in Arnhem. Indien er sprake was van over- danwel ondervertegenwoordiging van een profiel is dit statistisch gecorrigeerd, met een minimum van 0,66 (bij oververtegenwoordiging) en een maximum van 3,11 keer (bij ondervertegenwoordiging). Onderstaande staafdiagram geeft de samenstelling qua betrokkenheidsprofielen weer in Arnhem (december 2018 - Betrokkenheidsanalyse Gemeente Arnhem).

Samenstelling betrokkenheidsprofielen Nederland (links) en gemeente Arnhem (rechts)

Onderzoeksmethode

Alle inwoners van de gemeente Arnhem zijn uitgenodigd om mee te doen aan het onderzoek. Het onderzoek was via een open link te vinden die is geplaatst op www.koerswijzerarnhem.nl. De vragenlijst is op verschillende manieren door de gemeente Arnhem onder de aandacht gebracht van inwoners.

Op de eindpagina van het onderzoek (zie hieronder een voorbeeld) kregen invullers te zien met welke van de drie scenario's hun mening het meest overeen kwam. Hiervoor zijn de volgende stappen doorlopen. Bij het opstellen van de vragenlijst zijn, in samenspraak met de gemeente, de drie scenario's gescoord op 18 stellingen: bij elke stelling stond één scenario uiterst links, één scenario uiterst rechts en één scenario in het midden.

In het onderzoek konden de invullers hun mening geven over deze 18 stellingen*. Om de overeenkomst met de scenario's te berekenen zijn de antwoorden van de respondenten op deze stellingen vergeleken met de score die aan de scenario's waren toegekend. Per stelling is de absolute afstand tussen de positie van de invuller en de drie scenario's berekend. De afstanden van een invuller ten opzichte van de elk scenario zijn bij elkaar opgeteld. Vervolgens is de afstand van de respondent ten opzichte van een scenario gedeeld door de maximale afstand ten opzichte van dit scenario**. Het scenario waarbij voor een invuller de relatieve afstand het kleinst was, kwam als voorkeursscenario uit de bus. De stellingen waarbij een respondent "weet ik niet" heeft ingevuld zijn niet meegenomen in de berekening.

** Alle stellingen hadden een zeven-punt-schaal waarbij op de uitersten van deze schaal de antwoordopties zichtbaar waren.*

*** Niet alle scenario's stonden even vaak op de middenpositie, waardoor de maximale afstand per scenario verschilde.*

Uw antwoorden op de stellingen komen het meest overeen met het scenario: ***Arnhem Compacte Stad - 55%***

Met de andere twee scenario's is uw overeenkomst minder groot: Arnhem Netwerk Stad (36%) en Arnhem Stad van Boulevards (42%).

Hieronder vindt u een korte beschrijving van het scenario Arnhem Compacte Stad.

De intercity uit Berlijn dendert over de Westervoortse brug. Erkan schrikt wakker en ziet vier windmolens traag draaien. Op het moment dat de trein vaart mindert bij Arnhem Centraal, beseft hij dat de stad er heel anders uitziet dan in zijn studententijd. Er is veel hoogbouw bijgekomen en op straat is het druk met voetgangers, fietsers en bussen. De auto's zijn niet langer in de meerderheid, maar lijken zich bijna verontschuldigend te bewegen tussen de fietsers en voetgangers. De stationshal doet nog altijd verrassend modern aan. Op de 20e verdieping van Hotel Haarhuis is een advertentie geprojecteerd voor de opening van de RijnIJssel Universiteit in Malburgen. Nu begrijpt hij wat zijn broer bedoelde toen die zei dat Arnhem op dit moment booming is. Dat 'Den Haag' vanaf 2050 niet langer grootschalig wil investeren in de lage delen van de Randstad, heeft ertoe geleid dat verschillende bedrijven zijn uitgeweken naar Oost- en Zuid-Nederland. Onlangs maakte ook de Bijenkorf bekend weer terug te komen naar Arnhem en wel met een vestiging in het hippe Coehoornkwartier.

Benieuwd naar de beschrijving van de andere scenario's? Kijk dan op www.arnhem.nl/koersdocument.

Deel de koerswijzer met vrienden en familie via:

Tweet

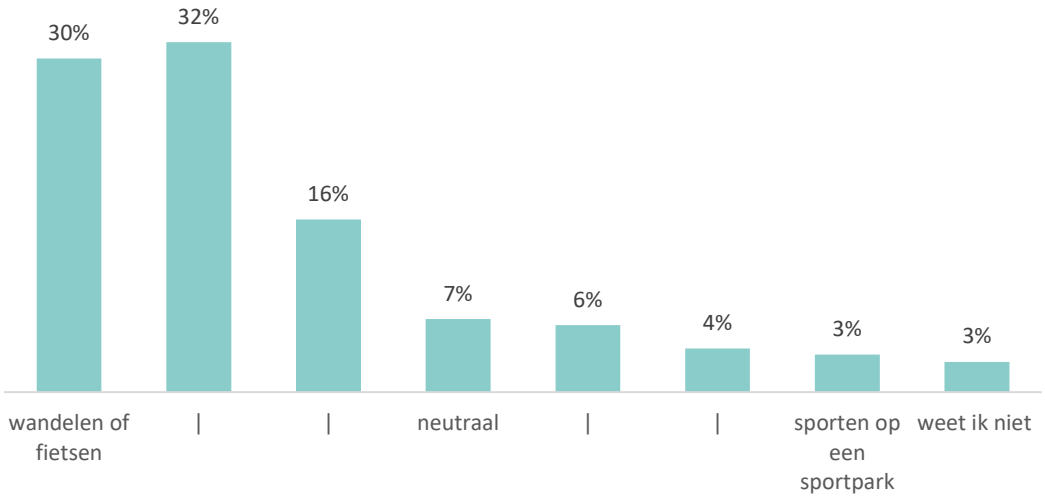
Share

Bijlagen

Bijlage 1: Stellingen

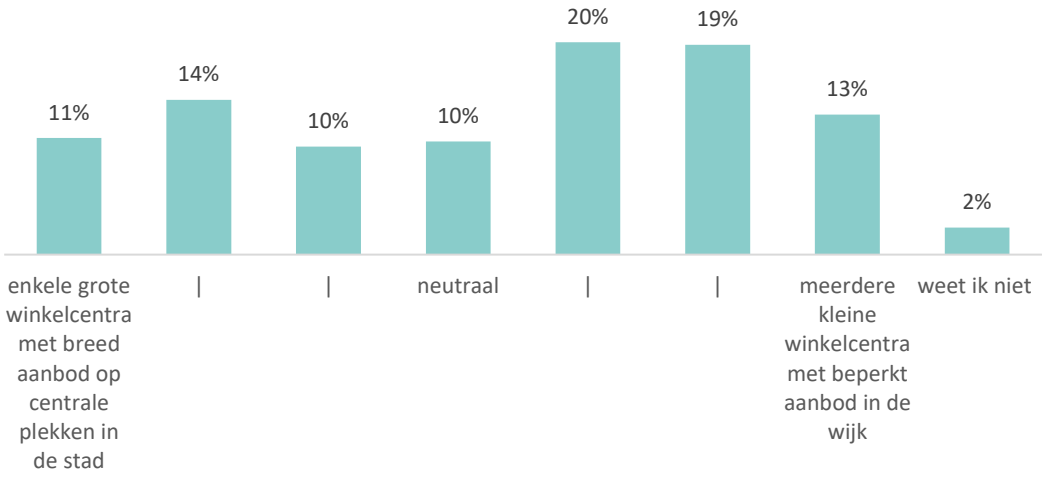
In deze bijlage zijn alle figuren en tabellen per stelling weergegeven.

Voor sporten en bewegen kies ik: (N=3.578)

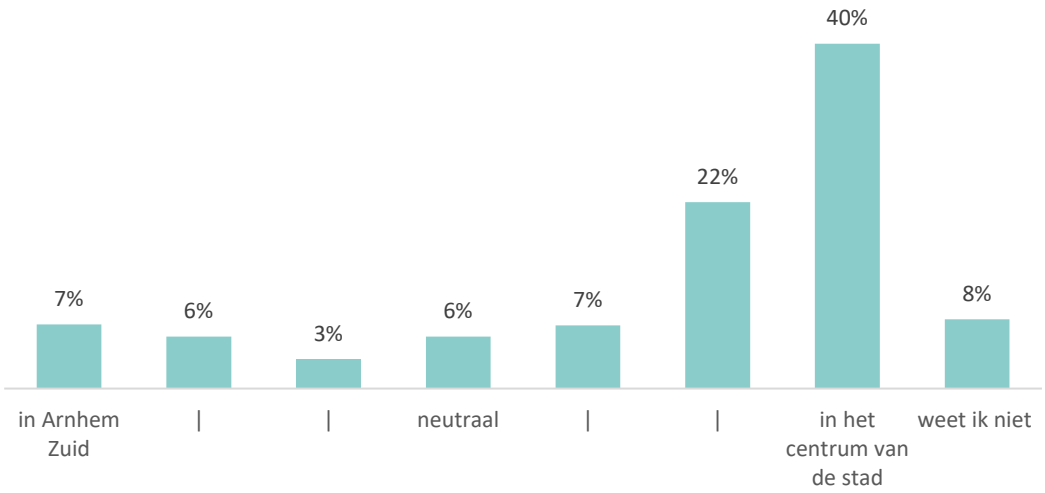
Voor sporten en bewegen kies ik: (N=3.578)	Scenario	%
wandelen of fietsen in de directe woonomgeving	Boulevards	30%
|		32%
|		16%
neutraal	Compacte stad	7%
|		6%
|		4%
sporten op een sportpark met meerdere sportfuncties	Netwerk	3%
weet ik niet		3%

Winkelcentra. Ik kies voor: (N = 3.578)

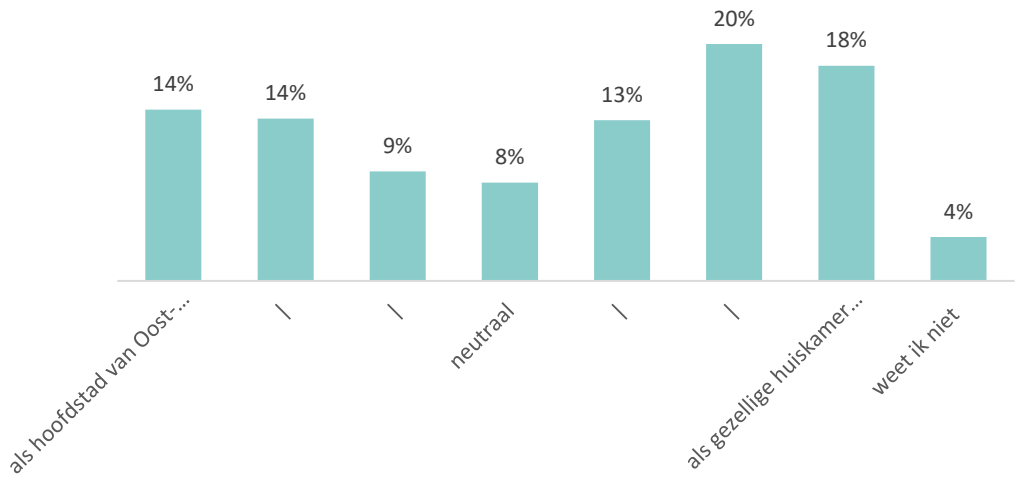
Winkelcentra. Ik kies voor: (N = 3.578)	Scenario	%
enkele grote winkelcentra met breed aanbod op centrale plekken in de stad	Compacte stad	11%
|		14%
|		10%
neutraal	Netwerk	10%
|		20%
|		19%
meerdere kleine winkelcentra met beperkt aanbod in de wijk	Boulevards	13%
weet ik niet		2%

Ik kies voor bioscoopbezoek: (N = 3.578)

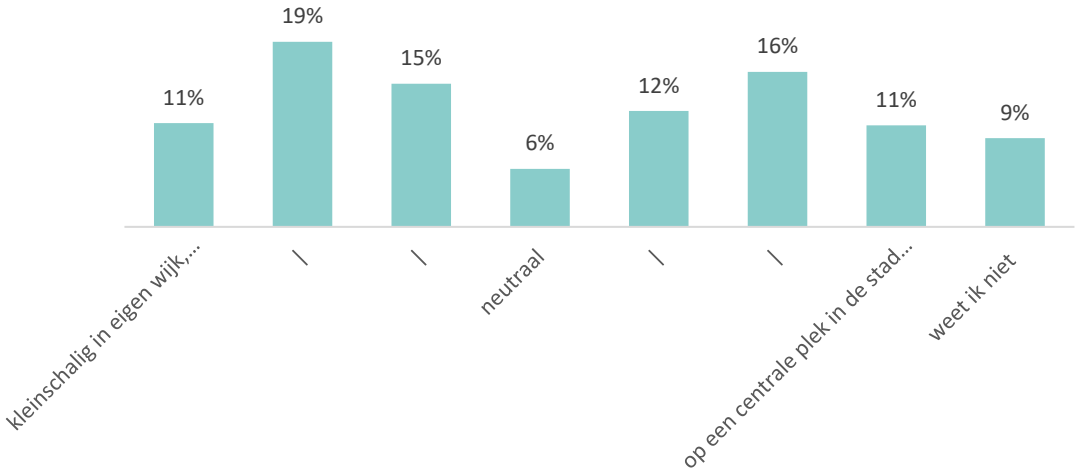
Ik kies voor bioscoopbezoek: (N = 3.578)	Scenario	%
in Arnhem Zuid	Boulevards	7%
|		6%
|		3%
neutraal	Netwerk	6%
|		7%
|		22%
in het centrum van de stad	Compacte stad	40%
weet ik niet		8%

Ik kies voor de toekomst van Arnhem: (N = 3.578)

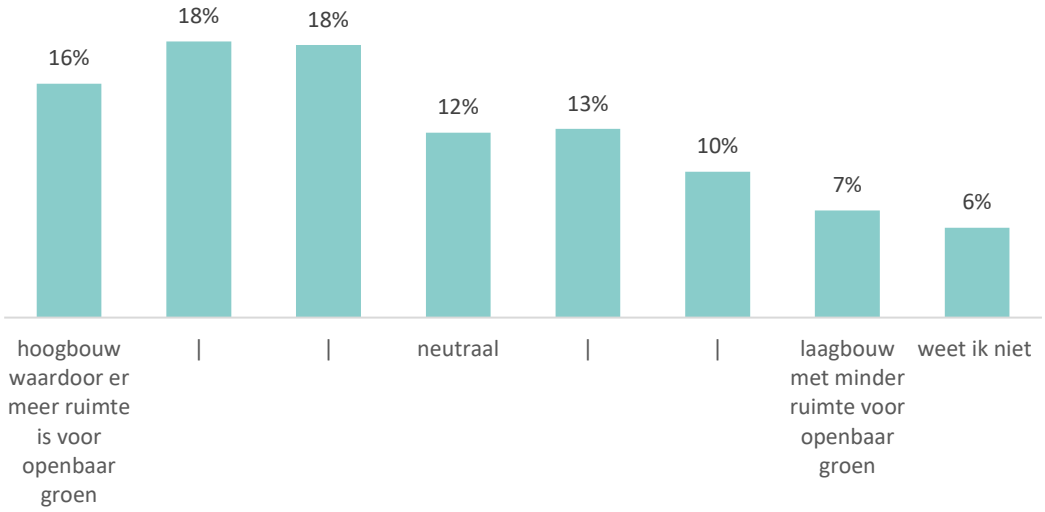
Ik kies voor de toekomst van Arnhem: (N = 3.578)	Scenario	%
als hoofdstad van Oost-Nederland	Compacte stad	14%
|		14%
|		9%
neutraal	Netwerk	8%
|		13%
|		20%
als gezellige huiskamer voor haar eigen inwoners	Boulevards	18%
weet ik niet		4%

Ik kies voor seniorenwoningen: (N = 3.578)

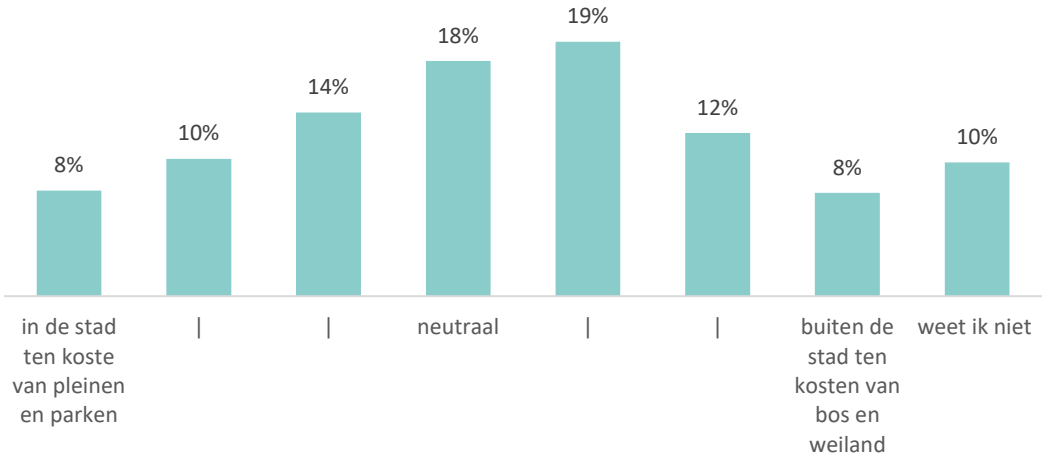
Ik kies voor seniorenwoningen: (N = 3.578)	Scenario	%
kleinschalig in eigen wijk, maar minder voorzieningen	Netwerk	11%
|		19%
|		15%
neutraal	Boulevards	6%
|		12%
|		16%
op een centrale plek in de stad met andere senioren en voorzieningen	Compacte stad	11%
weet ik niet		9%

Woningbouw. Ik kies voor: (N = 3.578)

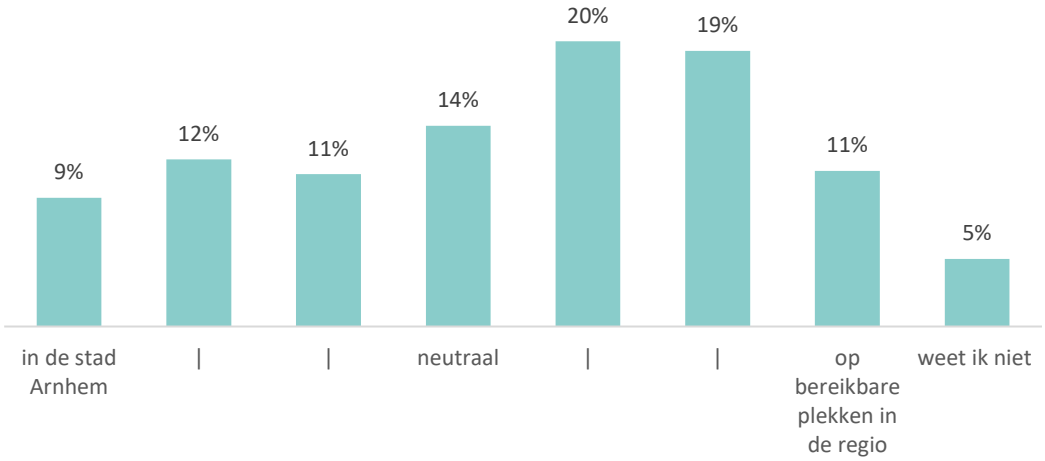
Woningbouw. Ik kies voor: (N = 3.578)	Scenario	%
hoogbouw waardoor er meer ruimte is voor openbaar groen	Compacte stad	16%
|		18%
|		18%
neutraal		12%
|	Netwerk	13%
|		10%
laagbouw met minder ruimte voor openbaar groen		7%
weet ik niet	Boulevards	6%

Ik kies voor nieuwbouw: (N = 3.583)

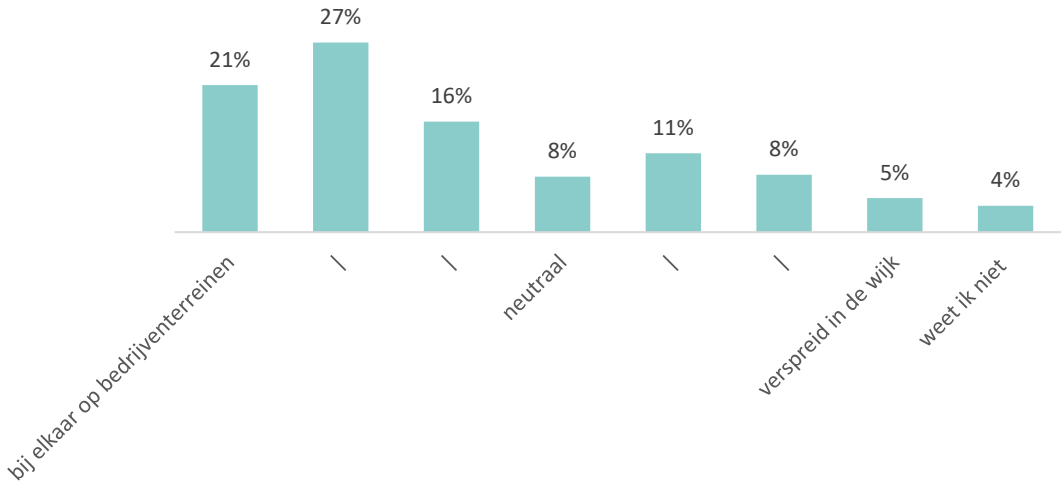
Ik kies voor nieuwbouw: (N = 3.578)	Scenario	%
in de stad ten koste van pleinen en parken	Boulevards	8%
|		10%
|		14%
neutraal	Compacte stad	18%
|		19%
|		12%
buiten de stad ten kosten van bos en weiland	Netwerk	8%
weet ik niet		10%

Banen voor Arnhemmers zie ik het liefst: (N = 3.578)

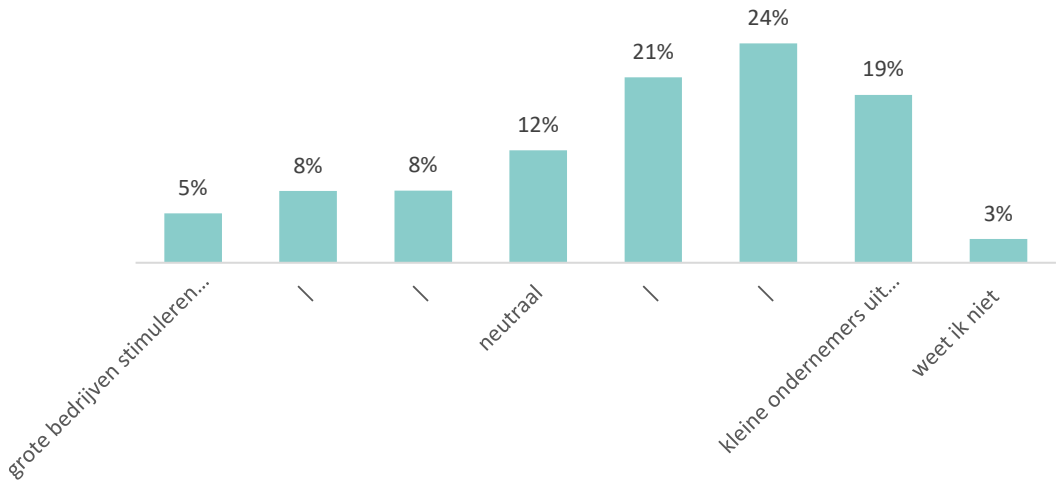
Banen voor Arnhemmers zie ik het liefst: (N = 3.578)	Scenario	%
in de stad Arnhem	Compacte stad	9%
|		12%
|		11%
neutraal	Boulevards	14%
|		20%
|		19%
op bereikbare plekken in de regio	Netwerk	11%
weet ik niet		5%

Ik kies voor de plek / locatie van bedrijven: (N = 3.578)

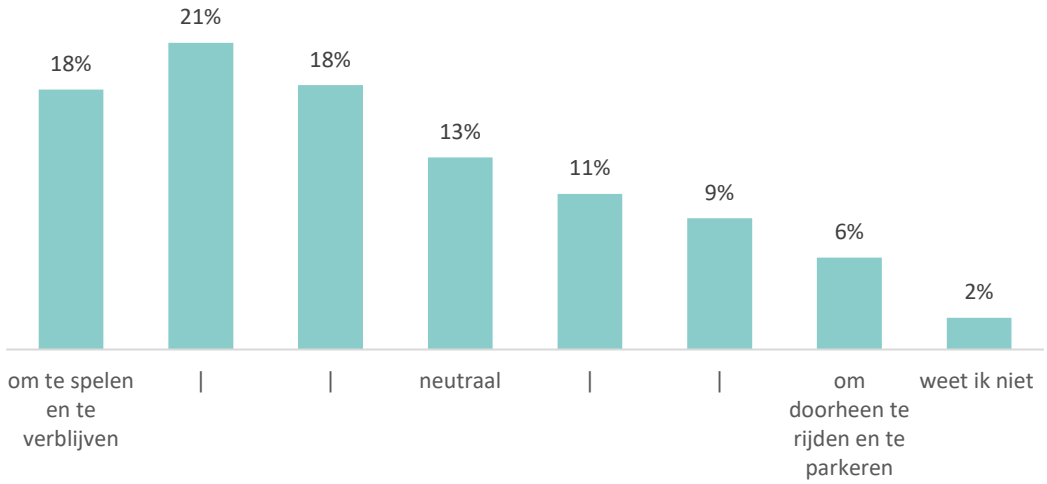
Ik kies voor de plek / locatie van bedrijven: (N = 3.578)	Scenario	%
bij elkaar op bedrijventerreinen	Compacte stad	21%
|		27%
|		16%
neutraal	Netwerk	8%
|		11%
|		8%
verspreid in de wijk	Boulevards	5%
weet ik niet		4%

Ik kies bij de vestiging van bedrijven ervoor om: (N = 3.578)

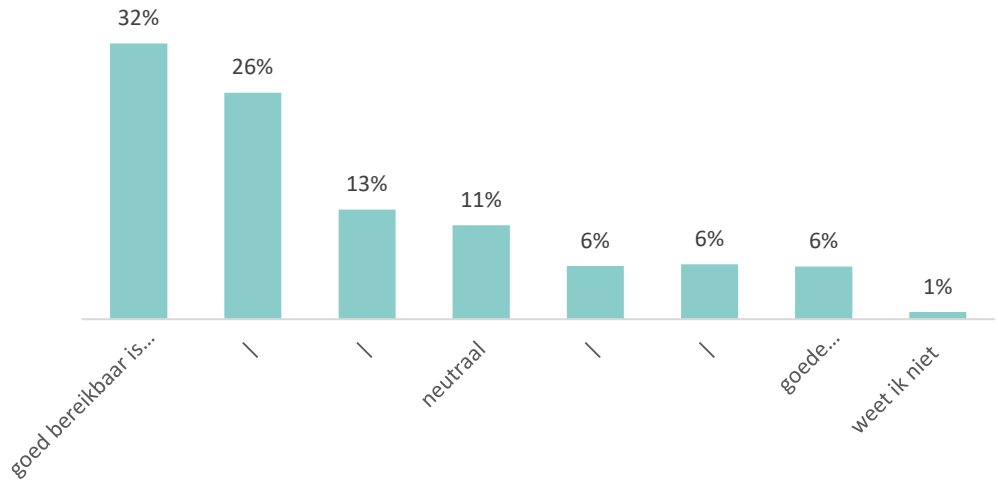
Ik kies bij de vestiging van bedrijven ervoor om: (N = 3.584)	Scenario	%
grote bedrijven stimuleren naar Arnhem te komen	Netwerk	5%
|		8%
|		8%
neutraal	Compacte stad	12%
|		21%
|		24%
kleine ondernemers uit Arnhem te ondersteunen	Boulevards	19%
weet ik niet		3%

De straat is er: (N = 3.578)

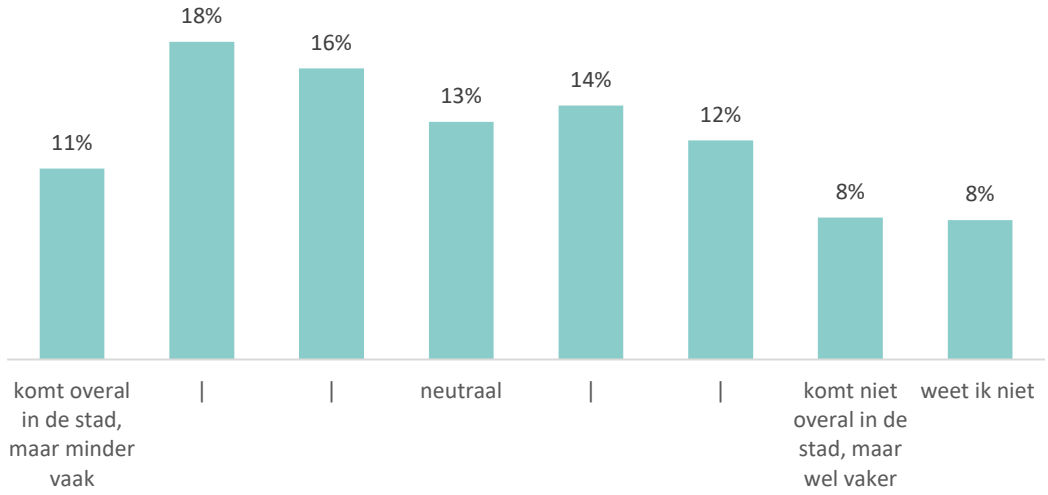
De straat is er: (N = 3.578)	Scenario	%
om te spelen en te verblijven	Compacte stad	18%
|		21%
|		18%
neutraal	Netwerk	13%
|		11%
|		9%
om doorheen te rijden en te parkeren	Boulevards	6%
weet ik niet		2%

Ik kies een binnenstad die: (N = 3.578)

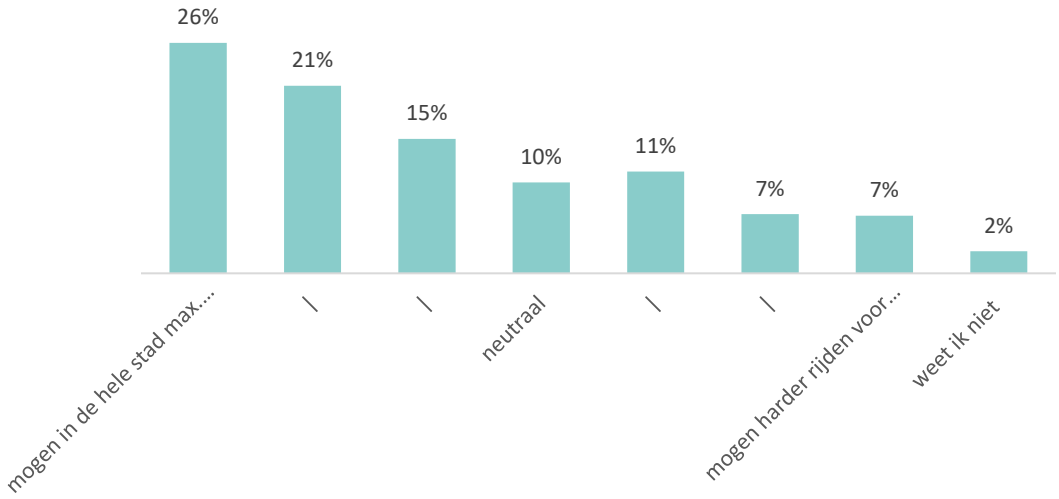
Ik kies een binnenstad die: (N = 3.578)	Scenario	%
goed bereikbaar is voor OV, fiets en voetganger	Boulevards	32%
|		26%
|		13%
neutraal	Compacte stad	11%
|		6%
|		6%
goede parkeervoorzieningen voor de auto heeft	Netwerk	6%
weet ik niet		1%

De bus: (N = 3.578)

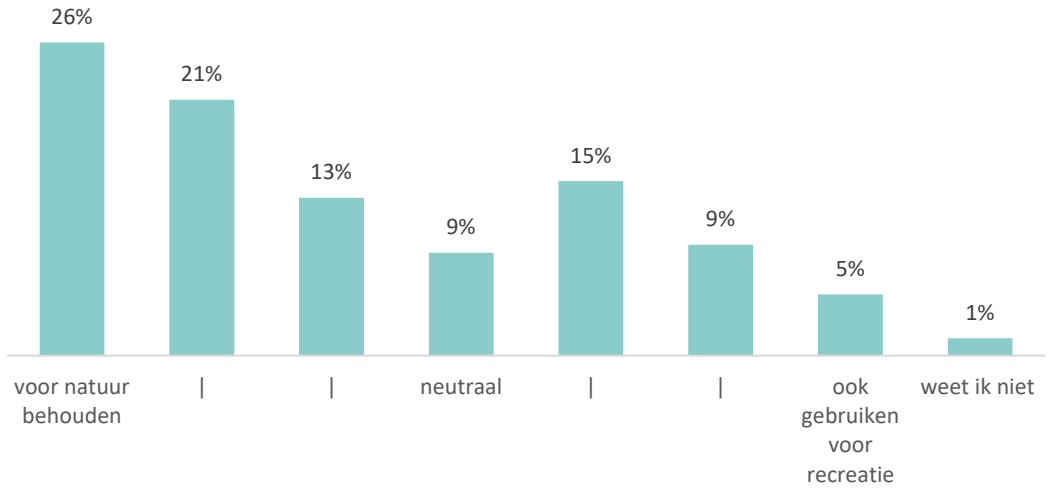
De bus: (N = 3.578)	Scenario	%
komt overal in de stad, maar minder vaak	Compacte stad	11%
|		18%
|		16%
neutraal	Netwerk	13%
|		14%
|		12%
komt niet overal in de stad, maar wel vaker	Boulevards	8%
weet ik niet		8%

Auto's: (N = 3.578)

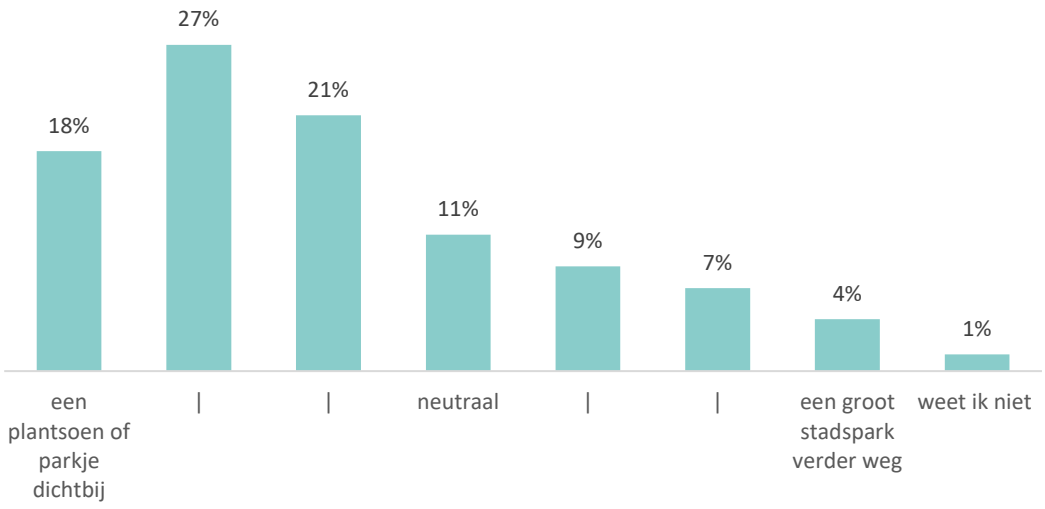
Auto's: (N = 3.578)	Scenario	%
mogen in de hele stad max. 30 km/h voor een veilige fietssituatie	Boulevards	26%
|		21%
|		15%
neutraal	Netwerk	10%
|		11%
|		7%
mogen harder rijden voor een betere bereikbaarheid	Compacte stad	7%
weet ik niet		2%

De Veluwe en het buitengebied ten noorden van de Schelmseweg: (N = 3.578)

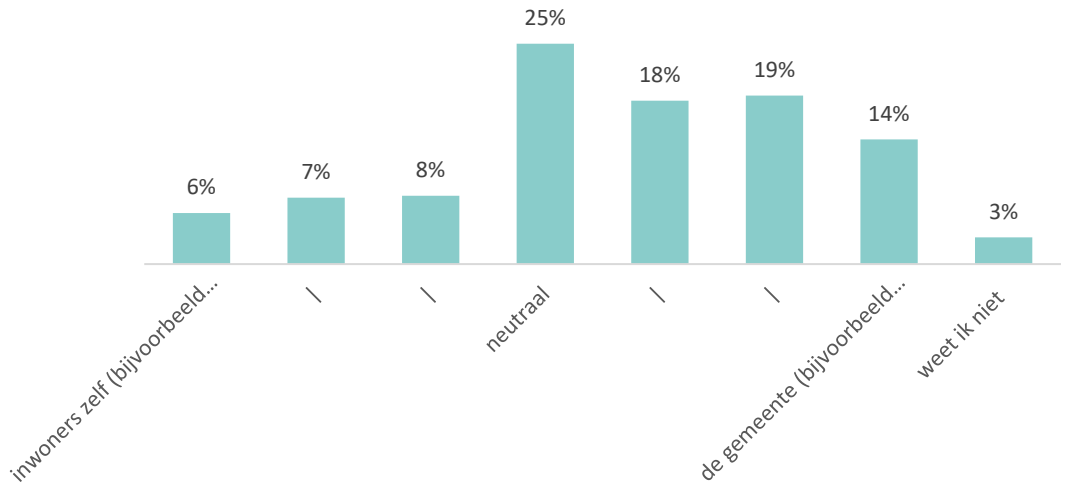
De Veluwe en het buitengebied ten noorden van de Schelmseweg: (N = 3.578)	Scenario	%
voor natuur behouden	Compacte stad	26%
|		21%
|		13%
neutraal	Netwerk	9%
|		15%
|		9%
ook gebruiken voor recreatie	Boulevards	5%
weet ik niet		1%

Bij groen kies ik voor: (N = 3.578)

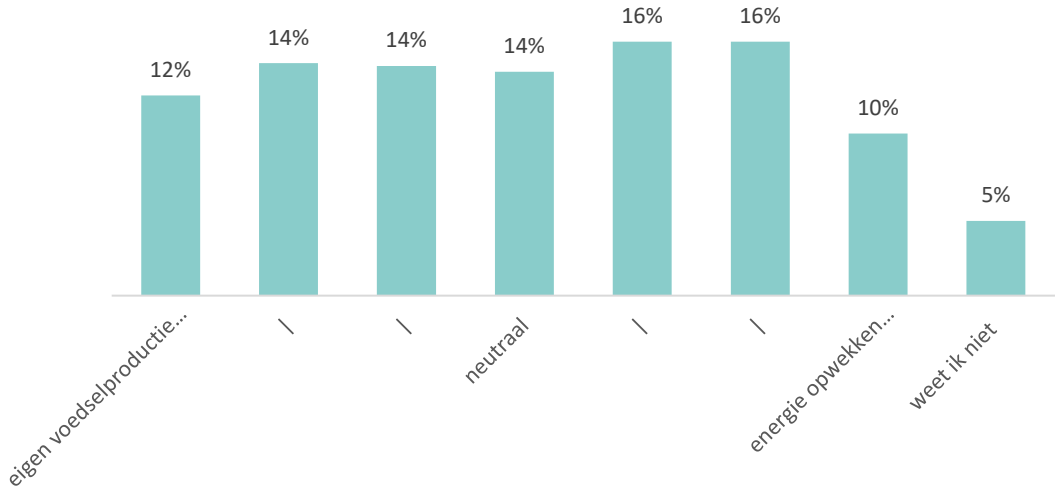
Bij groen kies ik voor: (N = 3.578)	Scenario	%
een plantsoen of parkje dichtbij	Compacte stad	18%
|		27%
|		21%
neutraal	Netwerk	11%
|		9%
|		7%
een groot stadspark verder weg	Boulevards	4%
weet ik niet		1%

Wie neemt het initiatief om klimaatverandering tegen te gaan? (N = 3.582)

Wie neemt het initiatief om klimaatverandering tegen te gaan? (N = 3.582)	Scenario	%
inwoners zelf (bijvoorbeeld door stenen uit de tuin te halen)	Compacte stad	6%
|		7%
|		8%
neutraal	Netwerk	25%
|		18%
|		19%
de gemeente (bijvoorbeeld door te zorgen voor wateropvang in de straat)	Boulevards	14%
weet ik niet		3%

Wat vindt u belangrijker? (N=3.578)

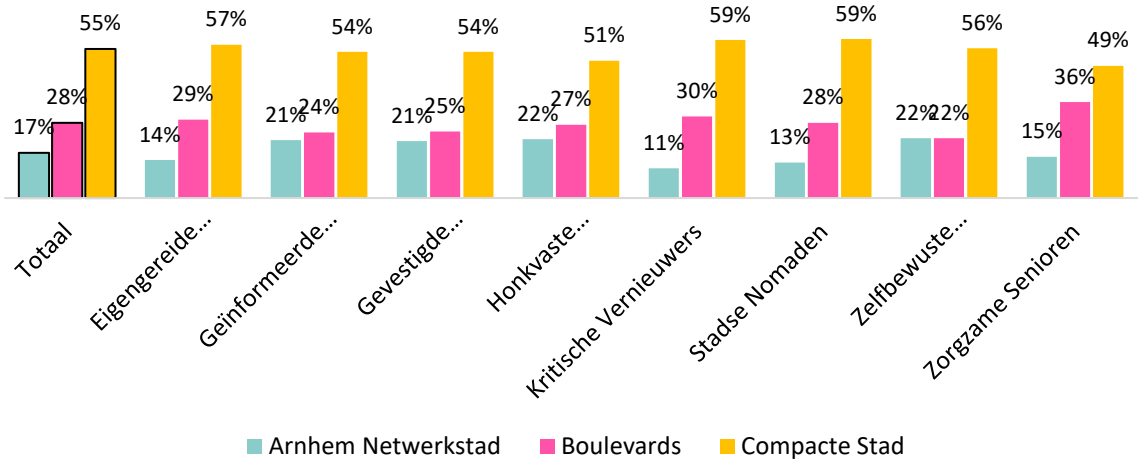

Wat vindt u belangrijker? (N = 3.578)	Scenario	%
eigen voedselproductie (stadslandbouw)	Netwerk	12%
|		14%
|		14%
neutraal	Boulevards	14%
|		16%
|		16%
energie opwekken (zonneparken)	Compacte stad	10%
weet ik niet		5%

Bijlage 2: Betrokkenheidsprofielen

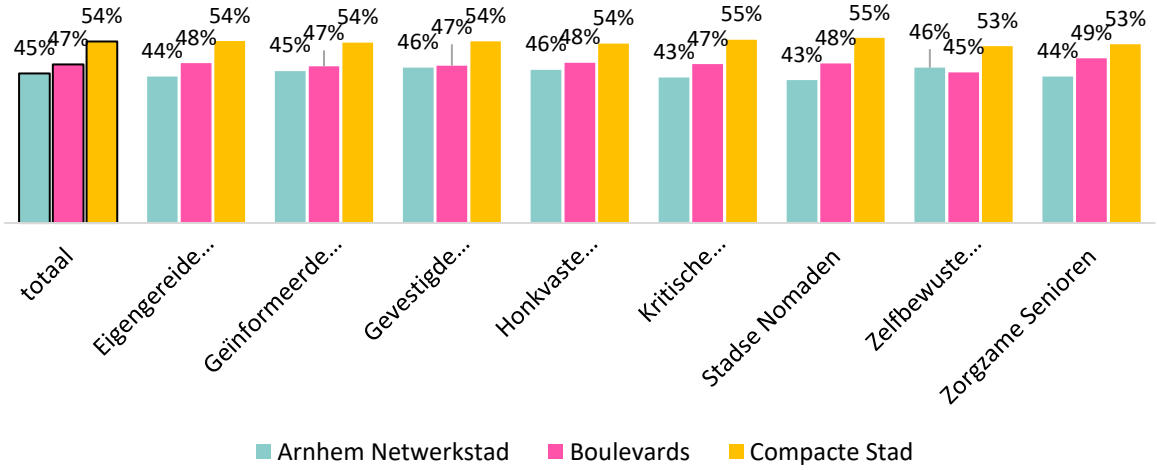
In deze bijlage staan de verschillen tussen de betrokkenheidsprofielen (wanneer statistisch significant) opgenomen.

Scenario's – uitkomsten op basis van de stellingen

Uitkomsten scenario's (N=3.578). ***Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen***			
	Arnhem Netwerkstad	**Stad van Boulevards**	**Compacte Stad**
Totaal	**17%**	**28%**	**55%**
Eigengereide Digitalen	14%	29%	57%
Geïnformeerde Gezinsdrukte	21%	24%	54%
Gevestigde Beïnvloeders	21%	25%	54%
Honkvaste Buurtbewoners	22%	27%	51%
Kritische Vernieuwers	11%	30%	59%
Stadse Nomaden	13%	28%	59%
Zelfbewuste Aanpakkers	22%	22%	56%
Zorgzame Senioren	15%	36%	49%

Percentage overeenkomst per scenario

Percentage overeenkomst per scenario (N=3.578) ***Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen***			
	Arnhem Netwerkstad	**Stad van Boulevards**	**Compacte Stad**
Totaal	**45%**	**47%**	**54%**
Eigengereide Digitalen	44%	48%	54%
Geïnformeerde Gezinsdrukte	45%	47%	54%
Gevestigde Beïnvloeders	46%	47%	54%
Honkvaste Buurtbewoners	46%	48%	54%
Kritische Vernieuwers	43%	47%	55%
Stadse Nomaden	43%	48%	55%
Zelfbewuste Aanpakkers	46%	45%	53%
Zorgzame Senioren	44%	49%	53%

Vervolg – geïnformeerd worden

De gemeente Arnhem wil inwoners betrekken bij de Omgevingsvisie. Hoe wilt u in het vervolg geïnformeerd worden? (N=3.578)									
	Eigengereide Digitalen	Geïnformeerde Gezinsdrukte	Gevestigde Beïnvloeders	Honkvaste Buurtbewoners	Kritische Vernieuwers	Stadse Nomaden	Zelfbewuste Aanpakkers	Zorgzame Senioren	**Totaal**
Via een digitale nieuwsbrief	49%	58%	66%	53%	48%	54%	63%	48%	**54%**
Via sociale media	47%	49%	34%	45%	49%	46%	46%	43%	**45%**
Via bewonersbrieven	42%	39%	35%	42%	41%	45%	39%	44%	**41%**
Via www.arnhem.nl	30%	28%	33%	29%	34%	32%	24%	31%	**31%**
Via berichten in de Arnhemse Koerier	28%	25%	28%	32%	19%	25%	24%	34%	**27%**
Via informatiebijeenkomsten	19%	21%	27%	22%	24%	23%	30%	20%	**22%**
Via bijeenkomsten met teams leefomgeving in de wijk	18%	22%	26%	23%	25%	20%	19%	27%	**22%**
Weet ik niet / geen mening	2%	2%	1%	2%	4%	4%	2%	3%	**3%**
Anders, namelijk	4%	3%	3%	1%	4%	2%	3%	1%	**3%**
Ik wil niet geïnformeerd worden	3%	3%	1%	2%	1%	3%	0%	2%	**2%**

Vervolg – meepraten

Hoe wilt u het liefst meepraten over de Omgevingsvisie? (N=1.185)									
	Eigengereide Digitalen	Geïnformeer de	Gevestigde Beïnvloeders	Honkvaste Buurtbewon	Kritische Vernieuwers	Stadse Nomaden	Zelfbewuste Aanpakkers	Zorgzame Senioren	**Totaal**
Via bijeenkomsten	66%	60%	66%	58%	75%	69%	71%	57%	**65%**
Online via een discussieforum	42%	38%	34%	37%	43%	37%	43%	40%	**39%**
Online tijdens een live webinar	29%	28%	27%	24%	32%	35%	29%	13%	**28%**
Door een e-mail te sturen	23%	23%	21%	26%	23%	26%	21%	27%	**24%**
Anders	3%	3%	5%	5%	10%	8%	4%	3%	**5%**
Ik wil niet meepraten	7%	6%	5%	5%	4%	4%	0%	6%	**5%**
Weet ik niet / geen mening	**7%**	**6%**	**6%**	**10%**	**5%**	**8%**	**8%**	**17%**	**8%**

Stellingen – voorzieningen

- **Gevestigde Beïnvloeders** zijn het meest uitgesproken in hun keuze voor 'meerdere kleine winkelcentra'.
- **Geinformeerde Gezinsdrukte** en **Zelfbewuste Aanpakkers** kiezen relatief vaak voor bioscoopbezoek ‘in Arnhem Zuid’, ten opzichte van de andere profielen.
- **Kritische Vernieuwers** zijn het meest uitgesproken in hun keuze voor ‘in het centrum van de stad’.
- Opvallend is dat de **Gevestigde Beïnvloeders** als enige groep Arnhem liever zien als 'hoofdstad van Oost-Nederland' in plaats van 'huiskamer voor haar eigen inwoners'.
- **Zorgzame Senioren** zijn relatief gezien het meest uitgesproken in de keuze voor 'huiskamer voor haar eigen inwoners.

Stellingen – woningbouw

- **Gevestigde Beïnvloeders** en **Zelfbewuste Aanpakkers** zijn het meest uitgesproken over de keuze 'kleinschalig in eigen wijk'.
- **Zorgzame Senioren** geven het vaakst aan een voorkeur te hebben voor 'een centrale plek in de stad'.
- **Stadse Nomaden** en **Zorgzame Senioren** kiezen relatief vaker voor hoogbouw

- **Stadse Nomaden** en **Eigengereide Digitalen** kiezen vaker voor in de stad ten koste van pleinen en parken

Stellingen – werkgelegenheid

- **Geïnformeerde Gezinsdrukte** is meer uitgesproken, daarvan geeft 59% aan dat ze banen het liefst in de regio zien.
- **Eigengereide Digitalen en Zorgzame Senioren** geven iets vaker aan dat ze bedrijven ook graag in de wijk zien.
- Zowel **Geïnformeerde Gezinsdrukte** als **Gevestigde Beïnvloeders** geven wat vaker aan dat ook grote bedrijven gestimuleerd mogen worden (25%).

Stellingen – mobiliteit, infrastructuur en verkeer

- De groep **Eigengereide Digitalen** die aangeeft dat de straat er is om doorheen te rijden en te parkeren is relatief groter dan de andere profielen (32%).
- **Kritische Vernieuwers** zijn nog meer uitgesproken over de keuze voor een bereikbare stad voor OV, fiets en voetganger. 80% van hen kiest voor deze optie.
- Voor **Geïnformeerde Gezinsdrukte** is 'betere bereikbaarheid' ook belangrijk, een derde van hen geeft aan dat auto's harder mogen rijden om dit te bewerkstelligen.
- Er zijn significante verschillen op de stelling over de bus.

Stellingen – natuur, groen en recreatie

- **Geïnformeerde Gezinsdrukte** en **Zorgzame Senioren** geven relatief gezien vaker aan dat ze de Veluwe en het buitengebied willen gebruiken voor recreatie (36% en 38% ten opzichte van 29% algemeen).
- Een kwart van de **Kritische Vernieuwers** en **Stadse Nomaden** heeft de voorkeur voor een groter stadspark wat verder weg.

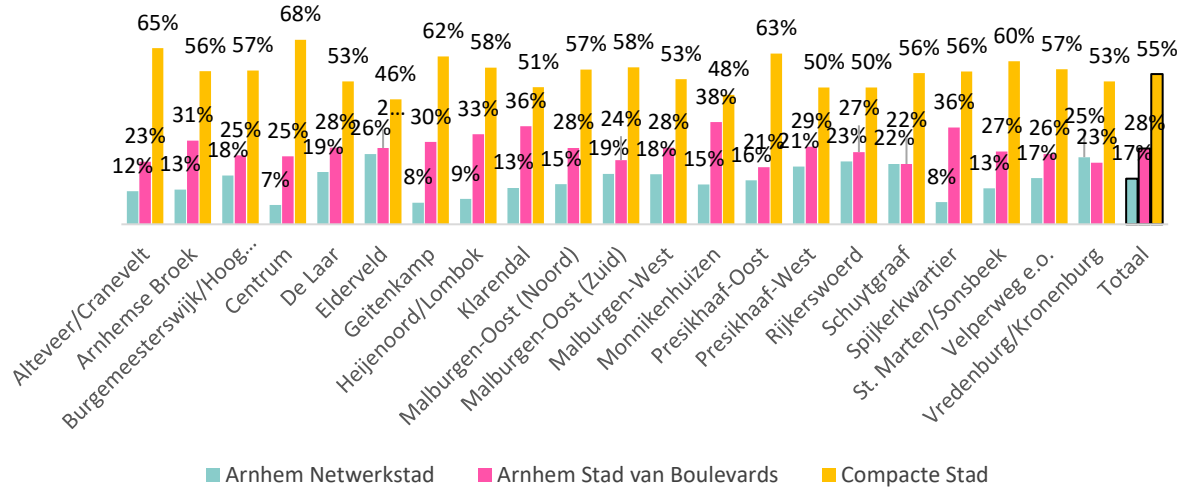
Stellingen – klimaat en energie

- Er is geen verschil tussen de betrokkenheidsprofielen op de vraag over klimaatverandering.
- **Kritische Vernieuwers** en **Geïnformeerde Gezinsdrukte** kiezen relatief vaker voor energie opwekken.
- **Zelfbewuste Aanpakkers** en **Zorgzame Senioren** kiezen relatief gezien vaak voor eigen voedselproductie.

Bijlage 3: Wijken

In deze bijlage staan de verschillen tussen de wijken opgenomen (wanneer statistisch significant).

Scenario's – uitkomsten op basis van de stellingen

Uitkomsten scenario's (N=3.578). ***Berekening van overeenkomst op de 18 stellingen***			
	Arnhem Netwerkstad	**Stad van Boulevards**	**Compacte Stad**
Totaal	**17%**	**28%**	**55%**
Alteveer/Cranevelt	12%	23%	65%
Arnhemse Broek	13%	31%	56%
Burgemeesterswijk/Hoogkamp	18%	25%	57%
Centrum	7%	25%	68%
De Laar	19%	28%	53%
Elderveld	26%	28%	46%
Geitenkamp	8%	30%	62%
Heijenoord/Lombok	9%	33%	58%

Klarendal	13%	36%	51%
Malburgen-Oost (Noord)	15%	28%	57%
Malburgen-Oost (Zuid)	19%	24%	58%
Malburgen-West	18%	28%	53%
Monnikenhuizen	15%	38%	48%
Presikhaaf-Oost	16%	21%	63%
Presikhaaf-West	21%	29%	50%
Rijkerswoerd	23%	27%	50%
Schuytgraaf	22%	22%	56%
Spijkerkwartier	8%	36%	56%
St. Marten/Sonsbeek	13%	27%	60%
Velperweg e.o.	17%	26%	57%
Vredenburg/Kronenburg	25%	23%	53%

nb. De wijken: Elden, Klingenbeek e.o. en Schaarsbergen zijn niet meegenomen in de verschillen-analyse op wijkniveau). Dit in verband met een te klein aantal invullers. Respondenten woonachtig in deze wijken zijn wel meegenomen in de totaalberekeningen.

Stellingen

nb. De wijken Elden, Klingenbeek e.o. en Schaarsbergen zijn niet opgenomen in de verschillen-analyse op wijkniveau (en dus ook niet in de tabellen in deze bijlage). Dit in verband met een te klein aantal invullers uit die wijken. Respondenten woonachtig in deze wijken zijn wel meegenomen in de totaalberekeningen in het hoofdrapport.

Voor sporten en bewegen kies ik:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
wandelen of fietsen	82%	83%	82%	85%	76%	79%	71%	81%	79%	86%	78%	75%	80%	75%	82%	78%	72%	83%	80%	82%	81%	**79%**
neutraal	8%	5%	9%	6%	4%	7%	9%	7%	7%	5%	7%	6%	6%	5%	4%	9%	10%	6%	7%	6%	6%	**7%**
sporten op een sportpark	9%	11%	9%	9%	20%	14%	20%	12%	15%	9%	15%	19%	14%	20%	14%	13%	17%	11%	13%	12%	13%	**14%**

Winkelcentra. Ik kies voor:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
enkele grote winkelcentra met breed aanbod op centrale plekken in de stad	29%	35%	28%	41%	35%	29%	34%	24%	28%	46%	40%	54%	36%	47%	50%	38%	32%	31%	30%	34%	44%	**36%**
neutraal	11%	7%	11%	9%	11%	16%	11%	15%	7%	12%	17%	8%	7%	20%	4%	11%	12%	6%	10%	10%	12%	**11%**
meerdere kleine winkelcentra met beperkt aanbod in de wijk	60%	58%	61%	50%	54%	55%	54%	61%	65%	42%	43%	38%	57%	33%	46%	51%	56%	63%	60%	56%	44%	**53%**

Ik kies voor bioscoopbezoek:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
in Arnhem Zuid	3%	6%	4%	6%	42%	36%	8%	3%	1%	25%	28%	33%	0%	7%	9%	41%	38%	5%	2%	5%	40%	**18%**
neutraal	5%	1%	5%	5%	8%	9%	1%	2%	6%	10%	8%	8%	9%	2%	6%	14%	8%	8%	2%	2%	12%	**7%**
in het centrum van de stad	92%	93%	92%	89%	51%	55%	91%	95%	93%	65%	64%	59%	91%	91%	85%	46%	54%	87%	96%	93%	48%	**75%**

Ik kies voor de toekomst van Arnhem:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
als hoofdstad van Oost-Nederland	49%	39%	48%	48%	37%	33%	25%	38%	33%	39%	39%	33%	29%	41%	37%	38%	38%	44%	37%	39%	41%	**38%**
neutraal	7%	8%	13%	6%	5%	8%	9%	9%	8%	9%	7%	9%	9%	7%	4%	13%	11%	7%	16%	5%	9%	**8%**
als gezellige huiskamer voor haar eigen inwoners	45%	53%	39%	46%	59%	58%	67%	53%	59%	52%	54%	58%	63%	52%	59%	49%	51%	49%	47%	57%	50%	**53%**

Ik kies voor seniorenwoningen:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
kleinschalig in eigen wijk, maar minder voorzieningen	63%	51%	64%	40%	41%	51%	46%	50%	55%	40%	39%	50%	49%	43%	46%	49%	45%	58%	54%	62%	52%	**50%**
neutraal	11%	11%	7%	2%	6%	6%	6%	10%	10%	11%	6%	5%	6%	11%	5%	4%	9%	6%	6%	4%	7%	**7%**
op een centrale plek in de stad met andere senioren en voorzieningen	27%	38%	29%	58%	53%	42%	48%	40%	35%	50%	55%	45%	44%	47%	49%	46%	46%	36%	40%	34%	41%	**43%**

Woningbouw. Ik kies voor:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
hoogbouw waardoor er meer ruimte is voor openbaar groen	60%	58%	47%	75%	48%	48%	63%	52%	52%	60%	63%	71%	48%	61%	43%	46%	45%	69%	57%	58%	60%	**56%**
neutraal	13%	17%	17%	8%	12%	15%	6%	16%	17%	10%	9%	9%	27%	15%	13%	14%	17%	8%	10%	13%	13%	**13%**
laagbouw met minder ruimte voor openbaar groen	28%	25%	36%	16%	40%	37%	31%	32%	31%	30%	28%	20%	25%	24%	45%	40%	38%	23%	32%	28%	26%	**31%**

Ik kies voor nieuwbouw:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
in de stad ten koste van pleinen en parken	21%	42%	34%	36%	39%	35%	51%	36%	33%	36%	46%	37%	31%	40%	37%	35%	38%	35%	32%	29%	34%	**36%**
neutraal	25%	18%	20%	17%	17%	19%	25%	18%	22%	27%	17%	17%	35%	25%	16%	18%	19%	17%	24%	19%	21%	**20%**
buiten de stad ten kosten van bos en weiland	54%	39%	46%	47%	44%	46%	24%	45%	45%	37%	37%	45%	33%	35%	47%	47%	43%	48%	44%	52%	45%	**44%**

Banen voor Arnhemmers zie ik het liefst:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
in de stad Arnhem	44%	44%	33%	38%	25%	35%	35%	29%	38%	35%	27%	32%	25%	30%	29%	22%	23%	48%	40%	36%	33%	**33%**
neutraal	14%	16%	16%	15%	12%	10%	14%	18%	20%	17%	13%	9%	29%	12%	16%	14%	11%	14%	17%	12%	17%	**15%**
op bereikbare plekken in de regio	42%	40%	51%	48%	63%	55%	51%	53%	42%	49%	60%	59%	46%	58%	55%	64%	67%	39%	43%	52%	50%	**53%**

Ik kies voor de plek / locatie van bedrijven:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
bij elkaar op bedrijventerreinen	66%	67%	66%	63%	74%	75%	57%	61%	56%	67%	74%	69%	58%	71%	67%	73%	70%	54%	53%	68%	74%	**66%**
neutraal	6%	4%	9%	10%	6%	8%	7%	8%	14%	6%	6%	5%	12%	9%	9%	9%	9%	10%	10%	9%	5%	**8%**
verspreid in de wijk	28%	28%	25%	27%	20%	18%	36%	31%	31%	27%	20%	26%	30%	21%	24%	18%	21%	36%	37%	23%	21%	**25%**

Ik kies bij de vestiging van bedrijven ervoor om:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
grote bedrijven stimuleren naar Arnhem te komen	24%	22%	24%	20%	25%	21%	7%	17%	15%	22%	27%	19%	24%	17%	20%	28%	32%	21%	17%	21%	25%	**22%**
neutraal	11%	10%	16%	11%	11%	12%	16%	15%	11%	13%	8%	9%	13%	17%	18%	9%	16%	11%	16%	12%	12%	**13%**
kleine ondernemers uit Arnhem te ondersteunen	65%	69%	59%	69%	64%	67%	76%	68%	75%	66%	65%	72%	63%	65%	62%	63%	52%	68%	66%	67%	62%	**65%**

De straat is er:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
om te spelen en te verblijven	61%	62%	60%	66%	56%	61%	55%	61%	63%	53%	53%	63%	58%	48%	50%	45%	58%	72%	69%	67%	57%	**59%**
neutraal	15%	15%	19%	9%	15%	14%	14%	18%	14%	19%	16%	6%	19%	14%	8%	14%	14%	10%	11%	10%	13%	**14%**
om doorheen te rijden en te parkeren	24%	23%	21%	25%	28%	25%	31%	21%	24%	28%	31%	31%	22%	38%	42%	41%	28%	18%	20%	23%	30%	**27%**

Ik kies een binnenstad die:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
goed bereikbaar is voor OV, fiets en voetganger	81%	69%	77%	75%	58%	61%	66%	86%	78%	74%	71%	73%	73%	69%	65%	57%	61%	84%	77%	84%	64%	**71%**
neutraal	8%	16%	13%	4%	18%	11%	11%	6%	12%	13%	13%	11%	15%	10%	8%	15%	12%	6%	9%	7%	6%	**11%**
goede parkeervoorzieningen voor de auto heeft	11%	15%	10%	21%	24%	27%	24%	8%	10%	13%	17%	16%	12%	21%	27%	28%	27%	10%	14%	10%	30%	**18%**

De bus:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
komt overal in de stad, maar minder vaak	59%	44%	48%	49%	51%	43%	48%	55%	44%	48%	51%	48%	45%	40%	55%	56%	44%	56%	47%	49%	40%	**48%**
neutraal	7%	22%	12%	11%	14%	19%	16%	13%	21%	15%	10%	13%	20%	16%	10%	13%	16%	9%	12%	15%	18%	**14%**
komt niet overal in de stad, maar wel vaker	34%	33%	39%	40%	36%	38%	35%	32%	35%	38%	39%	39%	35%	43%	35%	31%	41%	34%	42%	36%	42%	**37%**

Auto's:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
mogen in de hele stad max. 30 km/h voor een veilige fietssituatie	73%	75%	74%	73%	57%	54%	58%	71%	69%	62%	59%	66%	64%	61%	57%	56%	53%	74%	75%	72%	57%	**64%**
neutraal	11%	3%	11%	5%	13%	15%	13%	9%	7%	9%	11%	10%	15%	12%	7%	13%	15%	10%	10%	10%	8%	**11%**
mogen harder rijden voor een betere bereikbaarheid	16%	22%	16%	21%	30%	31%	29%	21%	25%	30%	30%	24%	21%	27%	36%	31%	33%	16%	15%	18%	35%	**25%**

De Veluwe en het buitengebied ten noorden van de Schelmseweg:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
voor natuur behouden	74%	66%	59%	64%	61%	57%	70%	73%	67%	59%	58%	64%	66%	69%	51%	56%	55%	58%	66%	65%	58%	**62%**
neutraal	4%	8%	11%	5%	10%	15%	6%	6%	9%	10%	11%	8%	6%	5%	7%	11%	9%	12%	11%	6%	6%	**9%**
ook gebruiken voor recreatie	22%	26%	30%	31%	29%	28%	24%	21%	23%	32%	32%	28%	28%	27%	42%	33%	36%	30%	24%	29%	36%	**29%**

Bij groen kies ik voor:

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
een plantsoen of parkje dichtbij	63%	66%	60%	68%	73%	78%	72%	66%	57%	75%	74%	65%	61%	62%	74%	66%	77%	66%	57%	70%	69%	**68%**
neutraal	24%	14%	14%	8%	10%	8%	8%	16%	15%	10%	11%	14%	20%	12%	4%	12%	9%	8%	16%	12%	11%	**12%**
een groot stadspark verder weg	13%	20%	25%	24%	17%	14%	20%	18%	29%	15%	15%	21%	19%	26%	22%	22%	15%	26%	27%	18%	20%	**20%**

Wie neemt het initiatief om klimaatverandering tegen te gaan?

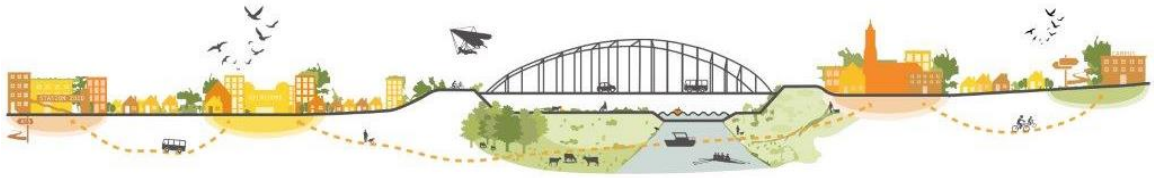
	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
inwoners zelf (bijvoorbeeld door stenen uit de tuin te halen)	25%	16%	14%	21%	27%	20%	26%	19%	21%	20%	32%	27%	16%	26%	20%	21%	24%	14%	19%	22%	24%	**22%**
neutraal	25%	27%	37%	21%	22%	25%	29%	30%	23%	20%	27%	18%	38%	21%	22%	29%	26%	23%	33%	27%	18%	**26%**
de gemeente (bijvoorbeeld door te zorgen voor wateropvang in de straat)	51%	57%	49%	58%	52%	55%	45%	50%	56%	59%	41%	56%	46%	53%	58%	50%	50%	63%	48%	51%	58%	**53%**

Wat vindt u belangrijker?

	Alteveer/Cranevelt	Arnhemse Broek	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Centrum	De Laar	Elderveld	Geitenkamp	Heijenoord/Lombok	Klarendal	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Malburgen-West	Monnikenhuizen	Presikhaaf-Oost	Presikhaaf-West	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Spijkerkwartier	St. Marten/Sonsbeek	Velperweg e.o.	Vredenburg/Kronenburg	**Totaal**
eigen voedselproductie (stadslandbouw)	36%	37%	36%	40%	45%	48%	38%	46%	39%	41%	53%	42%	49%	40%	51%	42%	43%	38%	35%	48%	40%	**42%**
neutraal	16%	14%	18%	9%	15%	19%	26%	17%	17%	11%	15%	18%	16%	14%	10%	15%	14%	12%	16%	12%	9%	**14%**
energie opwekken (zonneparken)	49%	49%	46%	51%	40%	33%	36%	38%	45%	48%	32%	40%	35%	46%	39%	43%	44%	50%	49%	41%	51%	**43%**

Bijlage 4: Totaalbeelden

Arnhem Netwerkstad

De stad groeit vooral rondom bestaande en nieuwe knooppunten in de stad. Knooppunten zijn stations, winkelcentra of andere goed bereikbare plekken waar veel mensen samen komen. Bij de grote knooppunten komt een mix van voorzieningen, woningen en bedrijven. Schone en veilige routes verbinden de knooppunten. De schone bus rijdt elke 5 tot 10 minuten tussen de centra. Elke wijk grenst aan een knooppunt en aan het groen.

Compacte Stad

De stad groeit vooral in het hart van de stad. We vergroten het centrum over de Rijn. Zo verbinden we Arnhem-Noord met Arnhem-Zuid. In het centrum komt een mix van woningen en bedrijven. De Rijn stroomt dwars door het hart en wordt een verbindend rivierpark tussen noord en zuid. Het centrum is autoluw. De bruggen in het hart vormen een ring met snelle openbaar vervoer verbindingen. De wijken omringen het hart en bieden rust en ruimte.

Stad van Boulevards

De stad groeit vooral langs de belangrijke invalswegen zoals de Velperweg, Amsterdamseweg en de Burgemeester Matsersingel. Deze invalswegen bouwen we om naar boulevards met een mix van woningen en bedrijven. De boulevards worden groen ingericht en zijn goed bereikbaar voor alle vormen van vervoer. De wegen vormen niet langer de grens tussen stadsdelen maar verbinden de omliggende buurten. De boulevard als bruisende ontmoetingsplek.

Citisens.nl

Organisaties zoeken nieuwe vormen om het publiek directer te bevragen, te verbinden. Merk jij dat ook?

Dat is wat Citisens biedt.

Wij organiseren betrokkenheid. Met een veelzijdig team staan we voor je klaar: ervaren onderzoekers, data-analisten en campagnespecialisten.